

НАРЕДБА ЗА ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА НА ПЪТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

В сила от 21.06.2022 г. приета с ПМС № 125 от 16.06.2022 г.
Обн. ДВ. бр.46 от 21 Юни 2022г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Наредбата урежда обхвата, съдържанието, условията и реда за извършване на процедурите за управление на безопасността на пътната инфраструктура.

(2) С наредбата се определят и условията и редът за:

1. класифициране на нивото на пътна безопасност на участъци от пътната мрежа;
2. придобиване на професионална квалификация "одитор по пътна безопасност", поддържане на професионалната квалификация и застраховката "Професионална отговорност" на одитора;
3. регистриране, отказ от регистрация и прекратяване регистрацията на одитора по пътна безопасност, както и воденето на регистъра по чл. 36з¹, ал. 1 от Закона за пътищата;
4. подготовка и изпълнение на планове за изпълнение на преки коригиращи действия;
5. установяване и обезопасяване на участъци с концентрация на пътнотранспортни произшествия.

Чл. 2. (1) Процедурите за управление на безопасността на пътната инфраструктура са:

1. цялостна оценка на безопасността на пътната мрежа;
2. оценка на въздействието върху пътната безопасност;
3. одит за пътна безопасност;
4. целенасочена инспекция за пътна безопасност;
5. периодична инспекция за пътна безопасност;
6. установяване и обезопасяване на участъци с концентрация на пътнотранспортни произшествия.

(2) Процедурите по ал. 1, т. 1 - 5 се прилагат за пътища - част от трансевропейската пътна мрежа, за автомагистрали и други пътища първи клас, независимо дали се намират в етап на проектиране, строителство или експлоатация, с изключение на пътища в тунели, обхванати от Директива 2004/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно минималните изисквания за безопасност за тунелите на трансевропейската пътна мрежа.

(3) Процедурите по ал. 1, т. 1 - 5 се прилагат също и за пътища и проекти за пътна инфраструктура, които не са обхванати от ал. 2, разположени са извън урбанизирани територии, не обслужват имоти, граничещи с тях, и са завършени с финансиране от Европейския съюз, с изключение на пътища, които не са отворени за обществено ползване.

(4) Списъкът на пътищата по ал. 2 и 3 се определя от министъра на регионалното развитие и благоустройството и председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" чрез съвместна заповед.

(5) Администрациите, управляващи програми и проекти, финансирани със средства от Европейския съюз, уведомяват Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" за финансиране на изграждане на нови пътища, основен ремонт и реконструкция на съществуващи пътища ежегодно, до 31 януари, за предходната календарна година.

(6) По мотивирано предложение на председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" и/или с решение на администрациите, изпълняващи процедурите по ал. 1, т. 1 - 5, същите могат да се прилагат и за други пътища извън посочените в ал. 2 и 3.

(7) От обхвата на процедурите по ал. 1, т. 1 - 5 могат да бъдат изключени пътища първи, втори, трети клас или общински пътища, които не са финансирани със средства от Европейския съюз и са с нисък риск за безопасността на движението.

(8) Пътищата, част от трансевропейската пътна мрежа, както и пътища със среднодневна годишна интензивност на движението за последните 5 години, по-голяма от 4000 авт./ден, не могат да бъдат изключвани от обхвата на процедурите.

(9) За пътища, чието строителство, реконструкция или основен ремонт е финансирано със средства от Европейския съюз след датата на прилагане на Директива 2008/96/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно управлението на безопасността на пътните инфраструктури, се прилагат процедурите по ал. 1, т. 1 - 5.

(10) Определянето на риска за безопасността на движението се извършва въз основа на обоснован анализ на интензивността на движението и статистическите данни за пътнотранспортните произшествия, изготвен от Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата".

(11) При изпълнение на процедурите по ал. 1 се вземат под внимание и потребностите на уязвимите участници в движението на пътя.

Глава втора.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА НА ПЪТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

Раздел I.

Цялостна оценка на безопасността на пътната мрежа

Чл. 3. (1) Цялостна оценка на безопасността на пътната мрежа е оценка на риска от произшествия и последствията от тях въз основа на:

1. визуален оглед, на място или чрез технически средства, на проектните характеристики на пътя;

2. анализ на участъците от пътната мрежа, които са в експлоатация повече от три години и по които броят на настъпилите пътнотранспортни произшествия е съотнесен към пътния поток.

(2) Оценката на риска от произшествия е процес, който обхваща анализ и определяне на опасностите, възникващи вследствие характеристиките на пътя и степента на въздействие за настъпване на пътнотранспортни произшествия, и последствията от тях.

(3) Оценката по ал. 1 се осъществява при обследване минимум на индикативните елементи по приложение № 1.

(4) Дейностите по ал. 1 - 3 се изпълняват по методика, утвърдена от председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата".

Чл. 4. (1) Цялостната оценка на безопасността на пътната мрежа се извършва от Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата".

(2) Администрациите, управляващи пътя, предоставят цялата налична и относима информация по приложение № 1 в едномесечен срок от нейното поискване и съдействат при извършването на оценката.

(3) Цялостна оценка на безопасността на пътната мрежа се извършва най-малко веднъж на всеки пет години.

Чл. 5. (1) Изпълнението на цялостната оценка на безопасността на пътната мрежа се извършва за всеки път поотделно, определен в обхвата по чл. 36б от Закона за пътищата.

(2) Оценката води до извършване на целенасочени инспекции или до предприемане на преки коригиращи действия, осигуряващи безопасността на движението, които се изпълняват от администрацията, управляваща пътя.

(3) В случаите, когато оценката не води до решение на идентифицираните проблеми чрез преки коригиращи действия, се извършва целенасочена инспекция.

Чл. 6. (1) Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" изпраща на администрациите, управляващи пътя, оценката за всеки път поотделно в едномесечен срок от изготвянето ѝ за предприемане на последващи действия - целенасочена инспекция за пътна безопасност или преки коригиращи действия. Преките коригиращи действия се предписват с мотивирано предложение и се определя срок за тяхното изпълнение, съобразен с характера им.

(2) В срок три месеца след получаването на оценката администрациите, управляващи пътя, уведомяват Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" за планираните и предприети последващи действия.

(3) Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" изготвя окончателен доклад за цялостната оценка на безопасността на пътната мрежа, включващ всички пътища, определени в обхвата по чл. 36б от Закона за пътищата.

Раздел II.

Оценка на въздействието върху пътната безопасност

Чл. 7. (1) Оценка на въздействието върху пътната безопасност е стратегически сравнителен анализ на въздействието на нов път или на съществено изменение на съществуващата пътна мрежа върху безопасността на пътната инфраструктура.

(2) Оценка на въздействието върху пътната безопасност се извършва преди стартиране на прединвестиционни проучвания или на инвестиционен проект.

(3) Обобщените резултати от оценката на въздействието върху пътната безопасност се отразяват при изработването на задание за проектиране.

(4) При съществено изменение на съществуващата пътна мрежа, произтекло от изпълнена процедура по чл. 2, ал. 1, т. 1, 4 и 6, може да не се извършва оценка на въздействието върху пътната безопасност.

(5) Оценката на въздействието върху пътната безопасност е с обхват и съдържание съгласно приложение № 2.

Чл. 8. (1) Администрацията, управляваща пътя, организира планирането и възлагането на оценка на въздействието върху пътната безопасност.

(2) Оценката се извършва от експертни екипи, в чийто състав участва поне един одитор по пътна безопасност.

Чл. 9. Администрацията, управляваща пътя, уведомява ежегодно, до 15 февруари, Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" за изпълнените процедури по този раздел за предходната година.

Раздел III. Одит за пътна безопасност

Чл. 10. (1) Одит за пътна безопасност е независима, подробна, систематична проверка за техническа безопасност на проектните характеристики на пътната инфраструктура, неразделна част от процеса на инвестиционното ѝ проектиране, строителство и експлоатация, и се извършва задължително на следните етапи:

1. преди съгласуване и одобряване на идейния проект;
2. преди съгласуване и одобряване на техническия/работния проект;
3. непосредствено след подписване на констативния акт по чл. 176, ал. 1 от Закона за устройство на територията;
4. при началната експлоатация на пътя.

(2) Одитът за пътната безопасност завършва с доклад, който е неразделна част от инвестиционния проект.

(3) На одит за пътна безопасност подлежат проектите за ново строителство, реконструкция и основен ремонт на пътища.

Чл. 11. (1) В одита за пътна безопасност се посочват проектните елементи, които могат да се окажат критични за безопасността.

(2) Одитът има за цел намаляване на вероятността за възникване на пътнотранспортни произшествия чрез идентифициране на потенциално опасни пътни участъци и проектни характеристики и предписване на мерки за тяхното отстраняване.

Чл. 12. (1) Одит за пътна безопасност се извършва от един или повече одитори по пътна безопасност.

(2) Участници в одитния процес са:

1. администрацията, управляваща пътя;
2. проектантът;
3. одиторът или одиторите по пътна безопасност.

Чл. 13. (1) Одиторът представя на администрацията, управляваща пътя, одитен доклад по образец съгласно приложение № 3.

(2) Одитният доклад съдържа:

1. кратко описание на проекта;
2. етап на проекта;
3. детайлно аргументирано описание на установените недостатъци на проекта по отношение на осигуряване на пътна безопасност, в случай че има такива;
4. детайлно аргументирано описание на мерките за отстраняване на констатираните недостатъци;
5. копия на чертежите, използвани по време на одита, и списък на проверените документи, заверявани по реда на чл. 36е, ал. 2 от Закона за пътищата;
6. попълнени въпросници по образец съгласно приложение № 4;
7. заключителна част.

Чл. 14. Одитният доклад и решението по чл. 22, ал. 1 са неразделна част от инвестиционния проект.

Чл. 15. Администрацията, управляваща пътя, уведомява ежегодно, до 15 февруари, председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" за изпълнените процедури по чл. 10, ал. 1 за предходната година.

Раздел IV.

Възлагане, извършване и приключване на одит за пътна безопасност

Чл. 16. (1) Изпълнението на одит за пътна безопасност се възлага от администрацията, управляваща пътя, на физически и/или юридически лица.

(2) В екипа на юридическите лица за изпълнение на одит за пътна безопасност участва физическо лице, вписано в регистъра по чл. 36з¹, ал. 1 от Закона за пътищата.

Чл. 17. Одитор по пътна безопасност не може да участва в друго качество при планирането, проектирането, строителството или дейности по поддържане по време на експлоатацията на съответния инфраструктурен проект.

Чл. 18. Администрацията, управляваща пътя, изработва задание за одит за пътна безопасност.

Чл. 19. (1) Одиторът извършва проверки и докладва само за проблеми, свързани с пътната безопасност на инвестиционния проект, и не извършва проверки за съответствието на проекта по отношение на други критерии, различни от пътната безопасност.

(2) Минималният обхват на одита включва обследване на елементите, посочени в приложение № 5.

Чл. 20. Одиторът носи отговорност за предписаните мерки в одитния доклад пред администрацията, управляваща пътя.

Чл. 21. Одитът за пътна безопасност се извършва чрез анализ на:

1. изходна информация;
2. проектна и/или екзекутивна документация;
3. информация, получена от огледи на място.

Чл. 22. (1) Администрацията, управляваща пътя, взема решение по одитния доклад, в което се отразяват:

1. предписаните мерки, които се приемат;
2. предписаните мерки, които не се приемат, и мотивите за това;
3. изменения във връзка с предписаните мерки.

(2) В решението по ал. 1 се посочват сроковете за изпълнение на предписаните мерки, като срокът за изпълнение на мерките на етапите по чл. 10, ал. 1, т. 3 и 4 не може да бъде по-дълъг от 6 месеца.

(3) Решението по ал. 1 се подписва от ръководителя на администрацията, управляваща пътя, или оправомощено от него длъжностно лице.

Чл. 23. В следващите етапи при изпълнение на одит се взема предвид решението по чл. 22, ал. 1.

Раздел V.

Състав и квалификация на членовете на одитния екип

Чл. 24. Одитор по пътна безопасност може да бъде всяко физическо лице, което притежава сертификат за професионална квалификация "одитор по пътна безопасност" и отговаря на изискванията на чл. 36д, ал. 1 - 3 от Закона за пътищата.

Чл. 25. Ръководителят на одитния екип трябва да притежава сертификат за придобита професионална квалификация "одитор по пътна безопасност", да отговаря на изискванията, предвидени в чл. 36д, ал. 1 - 3 от Закона за пътищата, и да е участвал в извършването на най-малко три одита за пътна безопасност.

Раздел VI.

Целенасочена инспекция за пътна безопасност

Чл. 26. (1) Целенасочена инспекция за пътна безопасност е независимо обследване на път или на част от път за установяване на опасни условия, недостатъци и проблеми, които увеличават риска от произшествия и наранявания.

(2) Инспекцията по ал. 1 се извършва въз основа на:

1. констатациите от цялостна оценка на безопасността на пътната мрежа;
2. преценка на администрацията, управляваща пътя.

Чл. 27. (1) Целенасочена инспекция за пътна безопасност се извършва от администрацията, управляваща пътя.

(2) Инспекцията задължително включва посещение на място и визуален оглед.

(3) При визуалния оглед могат да се използват и технически средства.

(4) Дейностите по извършване на инспекцията се осъществяват при обследване на индикативните елементи по приложение № 6.

Чл. 28. (1) Администрацията, управляваща пътя, планира и извършва инспекцията в срок до три месеца от предоставянето на констатациите от цялостна оценка на безопасността на пътната мрежа.

(2) Инспекциите се извършват съгласно годишен план, утвърден от ръководителя на администрацията, управляваща пътя, като се вземат предвид:

1. данни за пътнотранспортни произшествия;
2. извършеният основен ремонт/реконструкция на съществуващ път или строителство на нов път;
3. интензивност на движението;
4. клас на пътя;
5. издадени писмени предупреждения, сигнални писма и разпореждания по реда на чл. 165, ал. 1, т. 3 от Закона за движението по пътищата;
6. получени сигнали и предложения.

(3) Годишният план може да се актуализира с решение на администрацията, управляваща пътя.

(4) Утвърденият годишен план се публикува на интернет страницата на съответната администрация, управляваща пътя.

Чл. 29. Целенасочена инспекция за пътна безопасност се извършва от експертен екип, като най-малко един от членовете на екипа е одитор по пътна безопасност.

Чл. 30. (1) Резултатите от целенасочената инспекция за пътна безопасност се обобщават в доклад, който се приема от ръководителя на администрацията, управляваща пътя, в едномесечен срок от извършване на инспекцията.

(2) Докладът по ал. 1 включва:

1. предмет и обхват на инспекцията, в т. ч. описание на пътния участък, основание за извършване;
2. описание на фактически извършените дейности, в т. ч. условията, при които е извършена;
3. констатации от проверката;
4. предложения за изпълнение на преки коригиращи действия.

(3) Въз основа на предложенията по ал. 2, т. 4 се определят сроковете за изпълнение на преките коригиращи действия.

(4) Докладът по ал. 1 се изпраща на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" в едномесечен срок от приемането му.

Раздел VII. Периодична инспекция за пътна безопасност

Чл. 31. (1) Периодична инспекция за пътна безопасност е проверка на характеристиките и недостатъците на пътя, които налагат работи по поддържане от съображения за безопасност.

(2) Целта на периодичната инспекция за пътна безопасност е да осигури достатъчни равнища на безопасност на конкретната пътна инфраструктура чрез своята регулярност и систематичен подход.

(3) Инспекциите за републикански пътища в границите на урбанизирани територии и селищни образувания се извършват съвместно от съответната община и администрацията, управляваща пътя.

(4) Инспекцията по ал. 1 се извършва от експертен екип, в който най-малко един от членовете е одитор по пътна безопасност или притежава диплома по специалност "Транспортно строителство" или еквивалентна на нея.

(5) Инспекцията се извършва чрез проверка на място и се изготвя доклад съгласно приложение № 7.

(6) При установяване на дефекти, представляващи непосредствена опасност, като разпръснати отпадъци, инертни материали и др., по платното за движение, паднали дървета и камъни, стълбове на платното за движение, дървета с нестабилни клони в обхвата на пътя и други същите се отстраняват в рамките на 24 часа от установяването им от администрацията, управляваща пътя.

(7) Инспекциите се извършват, както следва:

Вид на инспекцията	Клас на пътя	Периодичност
Дневна	АМ и скоростни пътища	1 път на 1 месец
	I	1 път на 3 месеца
	II	1 път на 3 месеца
	III	1 път на 6 месеца
	Общински	1 път на 6 месеца
Нощна	АМ и скоростни пътища	1 път на 2 месеца
	I	1 път на 6 месеца
	II	1 път на 6 месеца
	III	1 път на 12 месеца
	Общински	1 път на 12 месеца

Чл. 32. (1) Администрацията, управляваща пътя, планира ежегодно, до 15 декември, извършването на периодични инспекции за пътна безопасност за следващата година.

(2) Плановете се предоставят на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" до 31 март на текущата година.

(3) Констатациите от периодичната инспекция се отразяват в програмите за текущ ремонт и поддържане на администрацията, управляваща пътя.

Глава трета. **ПОСЛЕДВАЩИ ДЕЙСТВИЯ ОТ ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ**

Раздел I.

Методика за класифициране на нивото на пътна безопасност на участъците от пътната мрежа

Чл. 33. (1) Въз основа на резултатите от цялостна оценка на безопасността на пътната мрежа и с оглед на определяне на нуждите от последващи коригиращи действия всички участъци от пътната мрежа се класифицират в пет категории според нивото им на безопасност.

(2) Класифицирането по ал. 1 е обективно определената безопасност на проектните характеристики на пътя - вградената безопасност.

(3) Класифицирането по ал. 1 се извършва по Методика за класифициране на нивото на пътна безопасност, утвърдена от председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата", в следните категории:

1. отлично;
2. добро;
3. задоволително;
4. незадоволително;
5. лошо.

Чл. 34. (1) Класифицирането на нивото на пътна безопасност се извършва от Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" в срок до три месеца от извършването на цялостна оценка на безопасността на пътната мрежа.

(2) Изготвената класификация се предоставя на администрациите, управляващи пътя, в срок до един месец от нейното изготвяне.

(3) Класифицирането по ал. 1 се визуализира чрез интерактивна карта, създадена в срока по ал. 2, и се поддържа в актуално състояние от Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата". Достъпът до интерактивната карта е свободен.

Чл. 35. Председателят на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" предоставя на Европейската комисия доклад за класифицирането на безопасността на пътната мрежа на всеки 5 години.

Раздел II.

Подготовка и изпълнение на планове на действие. Преки коригиращи действия

Чл. 36. Въз основа на резултатите от процедурите по чл. 2, ал. 1, т. 1 и 4 администрациите, управляващи пътя, изготвят планове за изпълнение на преки коригиращи действия, чиято ефективност подлежи на оценка не по-късно от две години считано от датата на изпълнението им.

Чл. 37. (1) Въз основа на констатациите от цялостната оценка на безопасността на пътната мрежа по чл. 3, ал. 1 и от инспекциите по чл. 27, ал. 1, както и при необходимост, администрациите, управляващи пътя, предприемат преки коригиращи действия, осигуряващи безопасност на движението по пътищата.

(2) Преките коригиращи действия са насочени приоритетно към пътни участъци, които предоставят възможност за прилагане на мерки за повишаване на безопасността и икономии от свързаните с произшествия разходи.

(3) Подготовката на изпълнението на преки коригиращи действия се осъществява от администрацията, управляваща пътя, чрез изработване на план за

тяхното изпълнение, който се утвърждава ежегодно до края на ноември на предходната година.

(4) Администрацията, управляваща пътя, може да актуализира плана по ал. 3 на всеки шест месеца.

(5) В плана по ал. 3 се извършва приоритизиране на пътните участъци, като всеки от тях се преценява спрямо броя на пътнотранспортни произшествия, последствията от тях, интензивност на движение и клас на пътя.

(6) Изпълнението на мерките в плана по ал. 3 се осъществява в срок, съобразен с характера им, но не по-късно от три години от тяхното утвърждаване.

(7) Планът по ал. 3 се предоставя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" за проследяване изпълнението му.

(8) Администрациите, управляващи пътя, изпращат на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" информация за приключилите действия по ал. 1 в срок до един месец от изпълнението им.

Глава четвърта. ОДИТОР ПО ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ

Раздел I.

Условия и ред за придобиване на професионална квалификация "одитор по пътна безопасност" и за преминаване на периодични курсове за допълнително обучение

Чл. 38. (1) Обучение за придобиване на професионална квалификация "одитор по пътна безопасност" се извършва от висши училища, акредитирани по реда на Закона за висшето образование и провеждащи обучение по специалност "Транспортно строителство" или еквивалентна на нея.

(2) Програмата за обучение за придобиване на професионална квалификация "одитор по пътна безопасност" се разработва от висшето училище по ал. 1 и се утвърждава от председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" след съгласуване с министъра на образованието и науката.

(3) В програмата по ал. 2 се включват най-малко следните теми:

1. процедури за управление на безопасността на пътната инфраструктура и приложима нормативна уредба;

2. влияние на пътната инфраструктура върху безопасността на движението, включително характеристики, свързани с уязвимите участници в движението на пътя и инфраструктурата за тях;

3. практическо прилагане на процедурите за управление на безопасността на пътната инфраструктура.

Чл. 39. Сертификатът за професионална квалификация "одитор по пътна безопасност" съдържа:

1. наименование на висшето училище, което го издава;

2. трите имена и единен граждански номер на лицето, на което се издава;

3. снимка на лицето, на което се издава;

4. предмет на сертификата;

5. основание за издаване на сертификата (номер на изпитния протокол и дата);

6. дата на издаване;

7. регистрационен номер;

8. приложение към сертификата, с посочено съдържание на учебната програма;

9. подпис и печат на висшето училище.

Чл. 40. (1) Професионалната компетентност на лицата, придобили професионална квалификация "одитор по пътна безопасност", се поддържа чрез курсове за допълнително обучение, провеждани на всеки пет години. След преминаването на тези курсове одиторът по пътна безопасност получава удостоверение от висшите училища по чл. 38, ал. 1, което става неразделна част от сертификата по чл. 39. В удостоверението се посочва програмата по ал. 2.

(2) Програмата на курса за допълнително обучение се предлага от ръководителя на съответното висше училище и се утвърждава от председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" след съгласуване с министъра на образованието и науката.

(3) Висшите училища по чл. 38, ал. 1 изпращат на председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" в едномесечен срок от завършване на курса актуализирани списъци на преминалите обучение за придобиване на професионална квалификация "одитор по пътна безопасност", както и за преминалите периодични курсове за допълнително обучение по ал. 1.

Чл. 41. (1) Одит за пътна безопасност може да се извършва и от лице, представило заверено копие от документ, удостоверяващ правото да се извършва такава дейност, издаден от компетентен орган на държава - членка на Европейския съюз, или на държава - страна по споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария след вписване в регистъра по чл. 36з¹, ал. 1 от Закона за пътищата.

(2) Лицата по ал. 1 представят пред председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" доказателства относно компетентността на органа, издал документа, удостоверяващ правото да се извършва одитна дейност.

(3) Документът по ал. 1, удостоверяващ правото да се извършва одит за пътна безопасност, се предоставя на председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата", който може да проверява дали същият е издаден от компетентен орган на държава - членка на Европейския съюз, или на държава - страна по споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария.

Раздел II.

Застраховане на професионалната отговорност на одитора по пътна безопасност

Чл. 42. (1) При извършването на дейността си одиторът по пътна безопасност застрахова професионалната си отговорност за вреди, причинени на участници в строителството и/или на трети лица, вследствие на неправомерни действия или бездействия при или по повод изпълнение на задълженията му.

(2) Застрахователният договор за задължителна застраховка "Професионална отговорност" по чл. 36ж, ал. 1 от Закона за пътищата покрива отговорността на застрахования само за имуществени и неимуществени вреди, които са причинени от него при извършване на професионалната му дейност като одитор по пътна безопасност на територията на Република България и са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие, осъществило се на тази територия.

Чл. 43. (1) Застрахователно събитие по застраховката е настъпването на вредоносния резултат, за който е отговорен застрахованият, като правата и задълженията във връзка с настъпило застрахователно събитие по задължителната застраховка се погасяват с изтичането на давността по чл. 378 от Кодекса за застраховането.

(2) Вредите се покриват от застрахователя, чиято застраховка е била валидно сключена, действаща и с покритие на отговорността на застрахования през периода, включващ момента на осъществяване на застрахователното събитие.

Чл. 44. Застрахователният договор за застраховката по чл. 36ж, ал. 1 от Закона за пътищата се сключва най-малко при лимитите за отговорност по чл. 45 и за срок не по-малък от една година, като следва да се сключва и/или подновява ежегодно, по съгласие с лицензиран застраховател с право да извършва дейност на територията на Република България.

Чл. 45. (1) Минималните застрахователни суми, представляващи лимити на отговорност по застраховката, се определят, както следва:

1. лимит на отговорност за едно застрахователно събитие в размер на 5 хиляди лева, представляващ горната граница (лимит) на отговорността на застрахователя по застраховката за едно застрахователно събитие;

2. агрегатен лимит в размер на 20 хиляди лева, представляващ горната граница (лимит) на отговорността на застрахователя по застраховката за всички застрахователни събития през периода на застраховката, но за период не по-малък от една година.

(2) Застрахователят покрива отговорността на застрахованите в границите на определените в договорите застрахователни суми (лимити на отговорност), но най-малко до размера на минималните лимити на отговорност, посочени в ал. 1.

Чл. 46. (1) Застраховката не покрива изплащането на обезщетения за вреди, произтичащи от:

1. война или тероризъм;

2. пряко или косвено действие на йонизираща радиация или радиационно замърсяване;

3. неправомерно използване на запалими или взривни материали;

4. административни наказания, глоби, санкции и/или неустойки, в това число, но не само, наложени на и/или длъжими от застрахованите лица.

(2) Посочените в ал. 1 рискове се изключват изрично от покритието по застраховката по чл. 36ж, ал. 1 от Закона за пътищата, като застрахователят по сключения за тази застраховка застрахователен договор не дължи застрахователно обезщетение и не носи отговорност за вредите от тяхното осъществяване независимо от това каква е причината или кой е техният причинител.

(3) Застраховката за професионална отговорност не покрива вредите от неизпълнение или неточно изпълнение на договори, сключени от одитора по пътна безопасност, чиято професионална отговорност е застрахована, включително санкции, неустойки и/или други.

Раздел III.

Регистър на одиторите по пътна безопасност

Чл. 47. (1) Регистърът на одиторите по пътна безопасност по чл. 36з1, ал. 1 от Закона за пътищата е публичен. Достъпът до него е свободен и се осъществява посредством електронната страница на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата".

(2) Регистърът се води от председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" или определено от него длъжностно лице.

Чл. 48. Вписването на одиторите по пътна безопасност в регистъра е безплатно.

Чл. 49. (1) За вписване в регистъра физическите лица подават заявление по образец, утвърден от председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата", и прилагат към него документите по чл. 36д, ал. 1 от Закона за пътищата.

(2) Обстоятелството по чл. 36д, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата се установява чрез посочване на номера, датата и акредитираното висше училище, издало дипломата за висше образование, когато то е придобито в Република България след 2012 г., съответно чрез легализиран превод на диплома за висше образование, ако то е придобито във висше училище извън Република България.

(3) Заявлението и приложените към него документи се подават по електронен път чрез лицензиран пощенски оператор или лично в деловодството на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата".

(4) Заявлението, подадено по електронен път, се подписва с електронен подпис, а подаденото чрез лицензиран пощенски оператор или пред деловодството на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" се подписва собственоръчно.

Чл. 50. Физическите лица, придобили право да извършват одитна дейност по пътна безопасност в държава - членка на Европейския съюз, или в държава - страна по споразумението за Европейското икономическо пространство, или в Конфедерация Швейцария подават заявление по образец и прилагат за вписване в регистъра копия от документите по чл. 36з¹, ал. 4 от Закона за пътищата.

Чл. 51. (1) Заявленията за вписване в регистъра се разглеждат от постоянна комисия, определена със заповед на председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата".

(2) В състава на комисията се включват юрист, експерт с професионална квалификация "строителен инженер" или еквивалентна на нея и длъжностното лице, определено да администрира регистъра.

(3) Комисията проверява заявените данни, като може да изисква допълнителна информация от лицата.

(4) Комисията:

1. разглежда подадените за вписване в регистъра документи в 7-дневен срок от постъпването им;

2. изготвя мотивирано предложение за вписване или отказ от вписване в регистъра.

(5) Въз основа на мотивираното предложение по ал. 4, т. 2 председателят на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" или оправомощено от него лице издава заповед за вписване на одитора по пътна безопасност в регистъра.

Чл. 52. (1) При липса или непълнота на представените документи оправомощено от председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" длъжностно лице в 10-дневен срок от подаване на заявлението писмено уведомява физическото лице и дава срок за отстраняването им.

(2) В 14-дневен срок от подаването на заявлението или от отстраняването на липсата или непълнотата по ал. 1 председателят на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" или оправомощено от него длъжностно лице извършва вписване в регистъра.

(3) Председателят на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" или длъжностното лице по ал. 2 с мотивирана заповед отказва вписване в регистъра на физическото лице, което не отговаря на някое от изискванията по чл. 36д, ал. 1 от Закона за пътищата или не е приложило към заявлението някой от изискуемите документи.

(4) Заповедта по ал. 3 за отказ за вписване в регистъра подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 53. (1) Вписването в регистъра на одитор по пътна безопасност се заличава със заповед на председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" на основанията по чл. 36з¹, ал. 10 от Закона за пътищата.

(2) Заличаването на вписването в регистъра се извършва за срок, определен в чл. 36з¹, ал. 11 от Закона за пътищата.

(3) След изтичането на срока по ал. 2 лицето има право да подаде ново заявление за вписване.

(4) При установяване на данни за основания за заличаване от регистъра комисията по чл. 51, ал. 1 извършва проверка и дава мотивирано предложение до председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" или оправомощеното длъжностно лице по чл. 47, ал. 2 за заличаване от регистъра на одитора по пътна безопасност.

(5) В мотивираното предложение по ал. 4 комисията задължително посочва срока за заличаване, ако е приложимо.

(6) Въз основа на мотивираното предложение по ал. 4 председателят на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" или оправомощено от него длъжностно лице по чл. 47, ал. 2 издава заповед за заличаване на одитора по пътна безопасност от регистъра.

(7) Заповедта по ал. 6 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 54. (1) В регистъра на одиторите по пътна безопасност се вписват:

1. данни за лицата, включително номер на сертификат за професионална квалификация, издаден от висше училище, акредитирано по реда на Закона за висшето образование и провеждащо обучение по специалността "Транспортно строителство" или еквивалентни;

2. дата на вписване в регистъра и регистрационен номер;

3. дата на заличаване на вписването в регистъра и основанията за това.

(2) Лицата, вписани в регистъра, са длъжни да уведомят председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" в 7-дневен срок за всяка промяна на обстоятелствата, имащи отношение към вписването в регистъра.

Чл. 55. За всеки одитор по пътна безопасност, вписан в регистъра, оправомощеното длъжностно лице по чл. 47, ал. 2 води електронно досие, което съдържа:

1. заявлението за вписване в регистъра с приложените към него документи за регистрация;

2. заповед за вписване в регистъра;

3. документи (жалби, сигнали, актове и/или доклади), съдържащи констатации за извършени нарушения;

4. актуална информация за всички нови обстоятелства, възникнали след първоначалната регистрация;

5. други представени от одитора по пътна безопасност документи.

Чл. 56. (1) Администрирането на регистъра по чл. 47, ал. 1 се извършва от длъжностни лица, определени със заповед на председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата".

(2) Лицата по ал. 1 извършват дейността си, като осигуряват защита на обработването на лични данни на физическите лица при спазване на Закона за защита на личните данни и Регламент № (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването

на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните).

Чл. 57. (1) Административните органи, лицата, осъществяващи публични функции, организациите, предоставящи обществени услуги, и органите на съдебната власт, пред които се установяват обстоятелства, вписани в регистъра, или на които са необходими данни, налични в регистъра, приемат удостоверяването на обстоятелствата и данните, без да изискват от заявителите представяне на доказателства за вписани в регистъра обстоятелства.

(2) Водещите производствата органи, лица и организации по ал. 1 приемат удостоверяването на обстоятелствата и данните с писмено посочване в съответното искане и/или заявление, уведомление, декларация или друг документ, с който започва съответното производство.

(3) Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" не изисква от физическите лица установяването на данни, подлежащи на вписване в регистъра, в случаите, когато те могат да бъдат събрани служебно.

Глава пета.

УЧАСТЪЦИ С КОНЦЕНТРАЦИЯ НА ПЪТНОТРАНСПОРТНИ ПРОИЗШЕСТВИЯ

Раздел I.

Установяване на участък с концентрация на пътнотранспортни произшествия

Чл. 58. Установяването на участък с концентрация на пътнотранспортни произшествия (ПТП) по пътищата има за цел да се определи пътният участък, за който е необходимо да се предвидят и изпълнят мерки за подобряване на условията на движение.

Чл. 59. Установяването и обезопасяването на участък с концентрация на пътнотранспортни произшествия и изготвянето на схема на произшествията във всеки идентифициран участък с концентрация на пътнотранспортни произшествия в Република България се извършва по методика съгласно приложение № 8.

Чл. 60. Администрацията, управляваща пътя, предприема необходимите мерки за ограничаване на причините, довели до концентрация на ПТП.

Чл. 61. (1) Службите за контрол на Министерството на вътрешните работи (МВР):

1. установяват участъците с концентрация на ПТП;
2. изготвят ежегодно до 31 юли информация за установените участъци с концентрация на ПТП за периода от 1 юли на предходната година до 30 юни на текущата година или за по-кратък период при основания за това;
3. изготвят информация за произшествията, настъпили във всеки установен участък, с цел определяне на най-вероятните причини за концентрацията на ПТП.

(2) Ежегодно в срок до 10 дни от срока по ал. 1, т. 2 службите по ал. 1 предоставят информация за установените участъци с концентрация на ПТП на:

1. Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата";
2. Агенция "Пътна инфраструктура" (АПИ) - по републиканските пътища съгласно приложение № 8, таблици № 3 - 6 и схемите към тях;
3. кметовете на общини информация за:
  - а) общинските пътища съгласно приложение № 8, таблици № 3 - 6 и схемите към тях;

б) улиците в населените места и селищните образувания съгласно приложение № 8, таблици 5 и 6 и схемите към тях.

(3) Органите по ал. 1 проследяват ежемесечно данните за регистрираните ПТП за достигане на минималния брой ПТП за определяне на участък с концентрация на ПТП.

(4) При необходимост от спешно обезопасяване на участък с концентрация на ПТП по ал. 3 службите за контрол на МВР предоставят информация извън сроковете по ал. 1, т. 2 до администрацията, управляваща пътя, за предприемане на незабавни мерки.

(5) Информацията по ал. 4 се изпраща и на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата".

Чл. 62. (1) Главна дирекция "Национална полиция" към МВР поддържа информация за участъците с концентрация на ПТП на национално ниво.

(2) Столичната дирекция на вътрешните работи и областните дирекции на МВР обработват информацията за участъците с концентрация на ПТП за съответната област.

Раздел II.

Обезопасяване на участък с концентрация на ПТП

Чл. 63. (1) В двумесечен срок от получаването на информацията по чл. 61, ал. 2 комисия, назначена със заповед на ръководителя на съответната администрация, управляваща пътя, или на оправомощено от него длъжностно лице, извършва оглед на участъците с концентрация на ПТП, установени на съответната територия.

(2) В състава на комисията по ал. 1 се включват представители на администрацията, управляваща пътя, и на службите за контрол на МВР. В комисията се включва лице, което притежава професионална квалификация "одитор по пътна безопасност" или притежава диплома по специалност "Транспортно строителство" или еквивалентна на нея. В случай че участъкът с концентрация на ПТП е на републикански път и е установен на територията на населено място, в състава на комисията участва и представител на съответната община. По преценка на администрацията, управляваща пътя, в комисията могат да бъдат включени и длъжностни лица от други административни органи.

(3) За извършения оглед комисията съставя протокол, в който се отразяват констатациите от огледа, анализират се възможните причини за ПТП от гледна точка на пътната инфраструктура и се посочват краткосрочни и дългосрочни мерки за обезопасяване на съответните участъци с концентрация на ПТП. При необходимост комисията извършва допълнително обследване на определени участъци.

(4) Ръководителят на администрацията, управляваща пътя, или оправомощено от него длъжностно лице утвърждава краткосрочни и дългосрочни мерки за обезопасяване на участъците с концентрация на ПТП в съответствие с протокола по ал. 3.

(5) Краткосрочните мерки по ал. 4 се изпълняват в срок до една година от утвърждаването им, а дългосрочните - в срок до три години от утвърждаването им.

Чл. 64. Протоколът на комисията по чл. 63, ал. 3 съдържа:

1. описание на пътния участък;
2. препратка към предходни протоколи за същия пътен участък;
3. анализ на информацията за настъпилите ПТП;
4. общ брой на произшествията и брой на произшествията, в резултат на които има загинали и/или ранени участници в движението през предходните три години;
5. мерки за отстраняване на недостатъците, които следва да бъдат приложени в рамките на различни периоди от време, в т.ч.:

- а) премахване, преместване, промяна или обезопасяване на неподвижните препятствия в зоната на безопасност;
- б) за успокояване на движението - за намаляване на скоростта и интензивността на движение;
- в) подобряване на видимостта в хоризонтални криви, пътни кръстовища, както и при различни атмосферни условия и осветеност;
- г) подобряване на обезопасяването в средната разделителна ивица посредством ограничителни системи за пътища;
- д) подобряване на съгласуваността, видимостта и разпознаемостта на пътната маркировка, пътните знаци, светлинните сигнали и другите средства за сигнализиране;
- е) обезопасяване срещу свличане на камъни, скални, земни и снежни маси, както и срещу снегонавяване;
- ж) подобряване на експлоатационното състояние на настилките;
- з) осигуряване на нови и/или подобряване на съществуващи противозаслепителни съоръжения;
- и) промени в организацията на движение;
- к) усъвършенстване на кръстовищата, включително при железопътни прелези;
- л) промяна на трасето на пътя;
- м) стабилизиране на банкети;
- н) въвеждане на системи за управление и контрол на движението (интелигентни транспортни системи);
- о) мерки за намаляване на потенциалните конфликтни зони с уязвими участници в движението на пътя;
- п) привеждане на пътя в съответствие с действащите нормативни актове за проектиране на пътна инфраструктура.

Чл. 65. (1) Мерките за подобряване безопасността на движението в участък с концентрация на ПТП са:

1. краткосрочни - организационно-технически;
2. дългосрочни:

а) за подобряване на техническите елементи и характеристики на пътния участък;

б) реконструкция на пътния участък.

(2) При осъществяване на организационно-техническите мерки администрацията, управляваща пътя, може да прилага средства за сигнализация и регулиране на движението, формата, размерите, съдържанието и действието, които могат да са различни от посочените в подзаконовите нормативни актове за прилагането на Закона за движението по пътищата, след съгласуване от министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на вътрешните работи и министъра на транспорта и съобщенията.

Чл. 66. (1) Администрацията, управляваща пътя, след получаване на информацията по чл. 61, ал. 2 изготвя на всеки 6 месеца от срока по чл. 61, ал. 1, т. 2 доклад за изпълнение на мерките за обезопасяване на участъците с концентрация на ПТП и го предоставя на службите за контрол на МВР и на председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата".

(2) За всяка година след изпълнение на мерките за обезопасяване на участъците с концентрация на ПТП службите за контрол на МВР изготвят информация за настъпилите ПТП в тях.

(3) Информацията по ал. 2 се предоставя на председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" и на администрацията, управляваща пътя.

(4) В участък с концентрация на ПТП, сигнализиран с пътен знак А40 и жълто-зеления флуоресцентен светлоотразителен фон на останалите пътни знаци, който в продължение на три години след изпълнение на мерките за обезопасяване не е установен като участък с концентрация на ПТП, се премахва сигнализацията.

Чл. 67. (1) Дейността по обезопасяване на участъците с концентрация на ПТП се планира от администрацията, управляваща пътя, и се включва в рамките на инвестиционната ѝ програма.

(2) Дългосрочните мерки за обезопасяване на участъците с концентрация на ПТП, които към момента на установяването им са част от пътища, включени в инвестиционната програма на администрацията, управляваща пътя, за извършване на основен ремонт или реконструкция, се включват в инвестиционния проект.

(3) След реализиране на инвестиционния проект по ал. 2 участъците не се сигнализират с предупредителен пътен знак А40 "Внимание! Участък с концентрация на пътнотранспортни произшествия".

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Съществено изменение на съществуващата пътна мрежа" е промяна на броя на лентите за движение и/или на съществуващото трасе.

2. "Риск за безопасността на движението" е измеримо ниво на безопасност в зависимост от това до каква степен ползвателите на пътя са изложени на опасност от настъпване на инцидент или тежки последствия от него.

§ 2. Наредбата въвежда разпоредби на Директива 2008/96/ЕО относно управлението на безопасността на пътните инфраструктури (ОВ, L 305/1 от 26 ноември 2019 г.) и на Директива (ЕС) 2019/1936 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. за изменение на Директива 2008/96/ЕО относно управлението на безопасността на пътните инфраструктури (ОВ, L 305/1 от 26 ноември 2019 г.).

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 3. Службите за контрол на Министерството на вътрешните работи започват да осъществяват дейността по чл. 61, ал. 1, т. 1 за установяване на участъците с концентрация на пътнотранспортни произшествия в населените места по методиката съгласно приложение № 8, таблици 5 и 6 и схемите към тях след 18 месеца от влизането в сила на наредбата.

§ 4. Одиторите по пътна безопасност, на които към влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата (ДВ, бр. 23 от 2021 г.) са издадени сертификати за професионална квалификация, подават заявление за вписване в регистъра по чл. 36з¹, ал. 1 от Закона за пътищата в шестмесечен срок от създаването му. Създаването на регистъра по чл. 36з¹, ал. 1 от Закона за пътищата се обявява на интернет страницата на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата".

§ 5. Наредбата се издава на основание чл. 36б, ал. 9 от Закона за пътищата във връзка с чл. 19б, ал. 1, т. 5, чл. 36б1, ал. 3 и 6, чл. 36в, ал. 2, чл. 36д, ал. 4, чл. 36ж, ал. 3, чл. 36з, ал. 3, чл. 36з¹, ал. 7 и чл. 36к, ал. 3 от Закона за пътищата и във връзка с § 24, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата (ДВ, бр. 23 от 2021 г.) и чл. 14, ал. 2 от Закона за движението по пътищата.

§ 6. Председателят на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" в шестмесечен срок от обнародването на наредбата утвърждава методиката

по чл. 3, ал. 4 за дейностите при извършване на цялостна оценка на безопасността на пътната мрежа.

§ 7. Председателят на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" в едногодишен срок от обнародването на наредбата утвърждава методиката по чл. 33, ал. 3 за класифициране на ниво на пътна безопасност.

§ 8. Изпълнението на наредбата се възлага съгласно определената им компетентност от министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на вътрешните работи и председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата".

Приложение № 1 към чл. 3, ал. 3

Индикативни елементи на цялостната оценка на безопасността на пътната мрежа

1. Общи положения:
  - а) вид и клас на пътя;
  - б) дължина на пътя;
  - в) вид на района (населено място, извън населено място);
  - г) земеползване (образователни, търговски, промишлени и производствени, жилищни, животновъдни и земеделски, по-слабо развити райони);
  - д) гъстота на точки за достъп до имоти на 1 км;
  - е) наличие на локални платна за достъп до имоти;
  - ж) наличие на забавителен и/или ускорителен шлюз за достъп до имоти;
  - з) наличие на дълготрайни ремонтни работи по смисъла на Наредба № 3 от 2010 г. за временна организация на движението;
  - и) наличие на площадки за обслужване на пътуващите, моторните превозни средства и инфраструктурата, търговски крайпътни обекти.
2. Интензивност на движението:
  - а) интензивност на движението (с отчитане на сезонност);
  - б) състав на автомобилното движение;
  - в) наличие на движение на пешеходци и на велосипедисти.
3. Данни за пътнотранспортни произшествия: брой на настъпили пътнотранспортни произшествия, в т. ч. данни за време, местоположение, вид на ПТП, метеорологични условия, състояние на пътната настилка (мокро/сухо и др.), брой загинали, брой ранени, материални щети, вид на участниците.
4. Оперативни характеристики:
  - а) ограничения на максимално допустимата скорост на движение с пътни знаци;
  - б) фактическа скорост на движение (V85) - скоростта на движение при конкретно ситуационно решение на пътя, която не се превишава от 85 % от водачите на леките автомобили при свободен режим на движение и при мокро (при метеорологична и техническа възможност) и чисто пътно покритие;
  - в) наличие на мерки за успокояване на движението - за намаляване на скоростта и интензивността на движение;
  - г) наличие на интелигентни транспортни системи;
  - д) обозначаване на зони, в които е възможна внезапна поява на деца на платното за движение;
  - е) наличието на лице/а за сигнализиране на безопасно пресичане край училищата в определени периоди.

5. Елементи на пътя:
- а) ситуация на пътя (геометрични характеристики на хоризонталните криви, геометрични характеристики на правите участъци и др.);
  - б) надлъжен профил (нивелетни прави, надлъжни наклони, вертикални криви и др.);
  - в) напречен профил (габарит на пътя, напречни наклони, вид на банкетите и др.);
  - г) разстояния за видимост.
6. Крайпътно пространство:
- а) зона за безопасност;
  - б) неподвижни препятствия в зоната за безопасност (напр. светлинни стълбове, дървета и др.);
  - в) ограничителни системи за пътища.
7. Пътни съоръжения:
- а) наличие и брой на мостовете, както и съответна информация относно тях;
  - б) наличие и брой на тунелите, както и съответна информация относно тях;
  - в) визуални съоръжения, които представляват рискове за безопасността на движението, в т. ч. рекламни съоръжения.
8. Пътни кръстовища и пътни възли:
- а) вид и начин на регулиране;
  - б) наличие на отделни ленти за завиване;
  - в) интензивност на движението;
  - г) наличие на железопътни прелези (охраняеми или неохраняеми).
9. Поддържане:
- а) състояние на пътната настилка;
  - б) коефициент на сцепление на пътната настилка;
  - в) състояние на банкетите (включително растителност);
  - г) състояние на отводнителните съоръжения;
  - д) състояние на пътната сигнализация (пътни знаци, пътна маркировка и светофарни уредби);
  - е) наличие на растителност, която представлява риск за безопасността на движението;
  - ж) състояние на ограничителните системи за пътища.
10. Съоръжения за уязвими участници в движението на пътя:
- а) наличие на пешеходни и велосипедни пътеки;
  - б) предпазни парапети за пешеходци;
  - в) наличие на тротоар или отделено съоръжение за пешеходци;
  - г) наличие на велосипедни съоръжения и техният вид (велосипедни алеи, велосипедни ленти, други);
  - д) видимост и пътна сигнализация на пешеходни и велосипедни пътеки;
  - е) наличие на алтернативни маршрути за пешеходци и велосипедисти в случай на липса на отделени съоръжения.
11. Интелигентни транспортни системи:
- а) наличие на центрове за управление на движението;
  - б) наличие на метеорологични станции и устройства за проследяване на пътните условия;
  - в) наличие на видеонаблюдение;
  - г) механизми за съобщаване на пътните условия на ползвателите на пътя с цел предотвратяване на пътнотранспортни произшествия.

12. Системи за проследяване на пътнотранспортни произшествия и за намаляване на последствията от тях:

- а) системи за автоматично откриване на инциденти;
- б) системи за управление на инциденти;
- в) системи за комуникация със службите за реакция при спешни ситуации.

13. Организация на движението:

- а) непротиворечивост между различните елементи на пътната сигнализация;
- б) наличие на надлъжна релефна шумна маркировка;
- в) видимост на пътната сигнализация.

Приложение № 2 към чл. 7, ал. 5

Обхват и съдържание на оценката на въздействието върху пътната безопасност на прединвестиционни проучвания или инвестиционен проект

1. Обща информация:

- местоположение;
- сезонна особеност и климатични условия;
- сеизмична активност;
- съществуващо положение;
- съществуващо транспортно натоварване.

2. Данни и елементи за оценката на въздействието върху пътната безопасност:

- данни за участъците с концентрация на пътнотранспортни произшествия за последните 3 години;
  - изчисление на коефициенти на аварийност;
  - анализ на текущо състояние на пътната безопасност в разглежданата регионална пътна мрежа и сценарий на "бездействие";
  - цели на планирания път по отношение на пътната безопасност;
  - избор на маршрут и модели на движението;
  - възможни въздействия върху съществуващата мрежа (например изходи, кръстовища или пътни възли, железопътни прелези);
  - участници в движението на пътя, включително уязвими участници в движението на пътя;
  - наличие на достатъчен брой безопасни зони за паркиране;
  - установяване на функционални граници на региона на въздействие и изчисляване на регионалните коефициенти на аварийност;
  - прогнозно транспортно натоварване и съответните регионални коефициенти на аварийност;
  - анализ на въздействието върху пътната безопасност на предложените алтернативи;
  - сравнение на алтернативите, включително анализ на разходите и ползите;
  - представяне на набор от възможни решения.
3. Оценка на въздействието върху пътната безопасност - обобщени резултати, изводи и схеми.

Приложение № 3 към чл. 13, ал. 1

МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ

Име на проекта

ОДИТЕН ДОКЛАД

ПО ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ НА ЕТАП

(въвежда се етапът на одита)

ОДИТ ЗА ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ

НА ЕТАП (въвежда се етапът на одита)

Страница 1/.....

I. Общи положения:

1. Етап:

.....

2. Възложител:

.....

3. Договор за одит (№):

.....

4. Одитът е проведен в периода от: ..... до ..... [начална и крайна дата на одита].

5. Одитен екип:

5.1. Ръководител на одитния екип: ..... [име, квалификации].

5.2. Членове на одитния екип ..... [име, квалификации].

6. Одитът за пътна безопасност обхваща проверка на проектна документация и всяка друга предоставена от възложителя информация, имаща отношение към одита (както е изброена в приложение). Посещение на място бе реализирано на ..... (въвежда се датата на посещението на място). По време на посещението климатичните условия бяха, както следва: ..... (въвежда се описание на климатичните условия по време на посещението на място). Условието на пътното движение бяха, както следва: ..... (описват се условията на движение).

Други лица, присъстващи при посещението през светлата част от денонощието:

.....

[име и организация на присъстващото лице извън одитния екип]

.....

[име и организация на присъстващото лице извън одитния екип]

Одитният екип извърши посещение на място през тъмната част от денонощието на ..... (въвежда се датата на посещението).

По време на посещението климатичните условия бяха, както следва: ..... (въвежда се описание на климатичните условия по време на посещението на място).

Условията на пътното движение бяха, както следва: ..... (описват се условията на движение).

Други лица, присъстващи при посещението през тъмната част от денонощието:

.....

(име и организация на присъстващото лице извън одитния екип)

.....

(име и организация на присъстващото лице извън одитния екип)

7. Екипът извърши проверки и докладва само за проблеми, свързани с пътната безопасност на проекта, и не е извършвал проверки за съответствието на проекта по отношение на други критерии, различни от пътната безопасност.

8. Всички описани в доклада проблеми са обсъдени от одитния екип и съобразно обсъжданията налагат коригиращи действия с оглед безопасността на обекта и минимализиране на вероятността от възникване на пътнотранспортни произшествия.

Местоположението на проблемните места е в съответствие с проекта и е представено в плановете, чертежи и скици, показващи местоположението на проблемите, идентифицирани като част от провеждането на одита по пътна безопасност (посочва се номерът на местоположението, съответстващ на номера в доклада от одита).

9. [Описание на проекта]

II. Проблеми, идентифицирани при провеждане на одита по пътна безопасност

(Подразделят се по разделите, показани по-долу, или ако е по-подходящо, проблемите се представят по реда, по който са установени по дължината на трасето.)

1. ОБЩА ЧАСТ

- 1.1. Ситуация, надлъжен профил, проектна скорост.
- 1.2. Кръстовища и връзки (на ниво и на различни нива).
- 1.3. Уязвими участници в движението на пътя.
- 1.4. Пътни съоръжения.
- 1.5. Пътни принадлежности.

2. ПРОБЛЕМ/И

2.1. Местоположение - [описва се точното местоположение]

Резюме: [резюмира се проблемът за възникване на произшествие/я, включително кой е в риск и защо]

ПРЕПОРЪКА

[препоръка за мерки за разрешаване на проблема]

2.2. Местоположение - [описва се точното местоположение]

Резюме: [резюмира се проблемът за възникване на произшествие/я, включително кой е в риск и защо]

ПРЕПОРЪКА

[препоръка за мерки за разрешаване на проблема]

.....
.....

Изготвил/и одитния доклад:

Ръководител на одитния екип:

[име];

[име на организацията].

Подпис .....

Дата .....

Член на одитния екип:

[име];

[име на организацията].

Подпис .....

Дата .....

ДЕКЛАРАЦИЯ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ОДИТНИЯ ЕКИП

Ние, долуподписаните, декларираме, че одитът по пътна безопасност на етап (въвежда се етапът на одита) е проведен в съответствие с Наредбата за процедурите за управление на пътната инфраструктура.

Ръководител на одитния екип:

[име];

[име на организацията].

Подпис .....

Дата .....

Член на одитния екип:

[име];

[име на организацията].

Подпис .....

Дата .....

Приложение към т. 6.

Списък на проверената проектна документация:

Чертеж № (от част ..... на проекта, номер на чертежа, включително изменението)

Чертеж № (от част ..... на проекта, номер на чертежа, включително изменението)

Друга предоставена информация

[ако такава не е предоставена, не се изброява].

Приложение № 4 към чл. 13, ал. 2, т. 6

Въпросници за одита за пътна безопасност се попълват на следните етапи: идеен проект, технически/работен проект и непосредствено след подписване на констативния акт по чл. 176, ал. 1 от Закона за устройство на територията.

1: Въпросник на етап: идеен проект

Въпрос	Да	Не	Коментар
I. Общи положения			
1. Обхват на проекта, функция, състав на транспортния поток			
1.1. Какво е предназначението на проекта? (коментар)			
1.2. Проектът в съответствие ли е с функциите на пътя?			
1.3. Начин на обслужване на прилежащата територия - съответства ли на функциите на пътя?			
1.4. Съответства ли функцията на пътя на очаквания транспортен поток?			
2. Основни генератори на пътно движение			
2.1. Какво е разстоянието между основните генератори на пътно движение и тяхното влияние върху проекта?			
3. Етапи на реализация			
3.1. Достатъчно добре ли е осигурена безопасността на всеки един етап от реализацията на проекта и на етапните връзки?			
3.2. Подходящо ли е сигнализирано?			
4. Планирани бъдещи строителни работи			
4.1. Проектът ще се повлияе ли от:			
- планирано бъдещо разширение?			
- строителство на ново пътно платно?			
- планирани промени в пътните пресичания?			
5. Ефекти върху пътната мрежа			
5.1. Премахва ли проектът съществуващи пътни връзки и ограничава ли съществуващ достъп до прилежащи територии?			
6. Застрояване в близост до пътното трасе			
6.1. Може ли да повлияе негативно върху реакцията на водача?			
7. Основни проектни елементи			
7.1. Подходящо ли са подбрани за перспективното използване на пътя от всички участници в движението?			
II. Използвани проектни елементи и съответствието им с			

Въпрос	Да	Не	Коментар
нормативната уредба			
1. Проектна скорост			
1.1. Съответства ли проектната скорост на функциите на пътя?			
1.2. Правилно ли е избрана проектната скорост на пътните връзки?			
1.3. Има ли резки промени в проектната скорост?			
2. Проектът съответства ли на очакваното перспективно натоварване от движението?			
3. Ситуация и надлъжен профил			
3.1. Използвани ли са принципите за хомогенност на трасето при проектиране?			
3.2. Предприети ли са мерки за избягване на едновременно използване на минимални проектни елементи?			
3.3. Има ли координация между ситуация и надлъжен профил и изискванията за видимост?			
3.4. Осигурени ли са достатъчни разстояния за видимост?			
3.5. Реализирани ли са ленти при големи надлъжни наклони?			
4. Напречен профил			
4.1. Оценен ли е конкретният състав на транспортния поток при избора на габарит?			
4.2. Избран ли е възможно най-безопасният напречен профил?			
5. Връзка между нов и съществуващ пътен участък			
5.1. Геометричните елементи на новия участък кореспондират ли на тези от стария?			
5.2. Границата между двата участъка разположена ли е в близост до опасни места (хоризонтални криви, изпъкнали вертикални криви и др.)?			
6. Осигурена ли е зона за безопасност, свободна от препятствия?			
III. Пътни кръстовища/възли			
1. Отговарят ли схемите на:			
- функцията на пътя?			
- очакваното натоварване от движението?			
- очаквания състав на движението?			

Въпрос	Да	Не	Коментар
2. Избраните схеми осигуряват ли разпознаваемост на пътните кръстовища/възли?			
3. Осигурена ли е добра видимост в местата на пътните кръстовища/възли?			
4. Подходящо ли са избрани броят и разстоянието между отделните пътни кръстовища/възли?			
5. Схемите и проектите за пътни пресичания отговарят ли на условията за безопасност по второстепенните направления?			
6. Отговарят ли на нормативните изисквания допълнителните ленти за вливане и отливане на МПС към транзитния поток и зоните за преплитане?			
7. Осигурено ли е безопасно пресичане на пешеходци и велосипедисти?			
8. Осигурено ли е безопасното движение на тежкотоварни превозни средства при всички пътни кръстовища/възли?			
9. Осигурен ли е достъп за автомобили на бърза помощ, пожарна, полиция?			
10. Последователността на елементите на пътните пресичания лесни ли са за ориентация?			
IV. Други участници в движението (пешеходци и велосипедисти)			
1. Обособени платна за движение			
1.1. Предвидени ли са такива платна?			
1.2. Осигурена ли е безопасността на велосипедистите в случаите, когато те ползват за движение пътното платно?			
1.3. Може ли да се осигури физическо отделяне на автомобилния от велосипедния поток?			
2. Пешеходни пресичания			
2.1. Осигурен ли е достъпът до тези пресичания?			
2.2. Могат ли да се предвидят подлези, пасарелки?			
2.3. Има ли необходимост от специални мерки за деца, стари хора, инвалиди?			
2.4. Предвидена ли е най-добрата сигнализация, осигуряваща разпознаваемост на тези места?			
V. Пътни знаци, маркировка, осветление			
1. Пътни знаци			
1.1. Предвидени ли са всички необходими знаци?			

Въпрос	Да	Не	Коментар
2. Маркировка			
2.1. Избрана ли е подходяща маркировка?			
3. Осветление			
3.1. Предвижда ли се осветление?			
3.2. Предвижда ли се осветление на местата на пътните кръстовища, възли и на пешеходните пътеки?			
3.3. Стълбовете за осветление разположени ли са на подходящи места?			
VI. Площадки за принудително спиране и разминаване и площадки за обслужване на пътуващите, моторните превозни средства и инфраструктурата			
1. Обслужване на територията			
1.1. Предвидени ли са достатъчно зони за отдих, обслужване и за паркиране?			
1.2. Обезопасени ли са входовете и изходите?			
VII. Ограничения, свързани с околната среда			
1. Оценени ли са всички предвидени мерки, свързани с опазване на околната среда от гледна точка на пътната безопасност?			
VIII. Други въпроси (жп прелези на ниво, вероятно наводняване на пътя, ниско прелитащи самолети и други фактори, отвлечащи вниманието на водачите, зони за почивка, паркиране, опорни пунктове и др.)			

2: Въпросник за етап: Технически/работен проект

Забележка. Проектът може да е изготвен еднофазно и да не е бил предмет на предходен одит. В този случай се извършва оценка на елементите и по въпросниците за предходните етапи.

Въпрос	Да	Не	Коментар
Резултати от предходния(те) одит(и) (ако има такъв)			
I. Общи положения			
1. Отводняване			
1.1. Осигурено ли е добро повърхностно отводняване на пътното платно чрез подходящо съчетаване на надлъжни и напречни наклони?			
1.2. Предприети ли са мерки в участъци с нулев наклон в началото и в края на преходните рампи?			

Въпрос	Да	Не	Коментар
1.3. Правилно ли е оразмерено разстоянието между дъждоприемните шахти при отводняване с канализация?			
1.4. Безопасно ли е преминаването на велосипедистите през дъждоприемните шахти, ако се предвиждат такива?			
1.5. Осигурено ли е добро отводняване на пешеходните тротоари и местата на пешеходни пресичания? (въпросът се отнася за урбанизирани територии)			
2. Климатични условия			
2.1. Взети ли са предвид конкретните климатични условия (заснежаване, заледяване, вятър, мъгла и др.)?			
3. Оформяне на околното пространство на пътя			
3.1. Предвиденото в проекта ландшафтно оформяне ще възпрепятства ли добрата видимост: - на водачите към другите участници в движението? - на пътните кръстовища? - на знаците и указателните табели? - в хоризонтални криви?			
3.2. Предвидено ли е засаждане на дървесни видове, които да попадат в зоната за безопасност на пътя?			
4. Обслужване на територията			
4.1. Обезопасени ли са всички изходи и входи?			
4.2. Осигурена ли е видимостта при достъпа за зоните за отдих и за паркинг на товарни автомобили?			
5. Автомобили на бърза помощ, пожарна, полиция и пътна помощ			
5.1. Осигурен ли е безопасният достъп?			
5.2. Проектът за средните разделителни ивици и пътните ограничителни системи съобразен ли е с възможността за бърз достъп при аварийни ситуации?			
6. Етапност при изпълнение на строителството			
6.1. При планиране на етапно изграждане на пътния участък предвидени ли са всички мероприятия за безопасна експлоатация на отделните етапи?			
7. Стабилитет на откоси на изкопи и насипи			
7.1. Има ли опасност от попадане на материал от откосите на пътното платно?			
8. Сцепление на пътната настилка			

Въпрос	Да	Не	Коментар
8.1. Проектът предвижда ли настилка с повишено съпротивление на хлъзгане на определени участъци от пътя (хоризонтални криви с малки радиуси, пътни кръстовища, участъци с големи надлъжни наклони и др.)?			
II. Проектни елементи на пътното трасе			
1. Видимост			
1.1. Видимостта възпрепятствана ли е от: - предпазни пътни огради и парапети? - огради на имоти? - оборудване на пътя/улицата? - места за паркиране? - знаци? - ландшафтно оформяне? - съоръжения? - вертикални изпъкнали криви? - сгради, складови бази и други постройки извън пътния сервитут?			
1.2. Осигурена ли е необходимата видимост при подходите към пътните кръстовища?			
2. Пътни кръстовища/възли			
2.1. Геометрично решение: - осигурени ли са всички посоки на движение? - има ли особености, които да се отразят на пътната безопасност? - предвидени ли са необходимите предпазни огради и парапети? - предвидени ли са канализиращи острови? - предвиждат ли се спирки на обществен транспорт или друго паркиране и спиране?			
2.2. Видимост - осигурена ли е добрата видимост в кръстовището?			

Въпрос	Да	Не	Коментар
<p>2.3. Организация на движението:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предвидени ли са всички необходими пътни знаци? - подходящо ли са разположени знаците? - предвидена ли е подходяща указателна сигнализация? - проектирана ли е подходяща пътна маркировка? 			
<p>2.4. Пешеходци:</p> <ul style="list-style-type: none"> - осигурена ли е необходимата сигнализация на местата на пресичане? - осигурена ли е добра видимост в местата на пресичане? - осигурена ли е подходяща настилка на местата за пресичане? - осветени ли са подходящо местата за пресичане? - взета ли е предвид необходимостта от пресичане на инвалиди, възрастни хора и деца? - подходящо ли е избрано местоположението на местата за пресичане, като се осигурява максималното им използване? - свободни ли са от препятствия местата на пресичане (напр. дъждоприемни шахти и др.)? 			
<p>2.5. Велосипедисти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - при изготвянето на проекта взети ли са предвид нуждите на велосипедистите? - има ли нужда от отделни алеи за велосипедисти? - сигнализирано ли е велосипедното движение? - обезопасени ли са местата за пресичане на велосипедисти? 			
<p>3. Сигнализация, маркировка и осветление:</p>			
<p>3.1. Сигнализация:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предвидена ли е указателна сигнализация? - лесни ли са за разбиране указателните знаци? - има ли необходимост от указателна сигнализация над пътните 			

Въпрос	Да	Не	Коментар
платна? - предвиждат ли се знаци с променливи съобщения?			
3.2. Осветление: - предвижда ли се осветление за новопроектирани пътни кръстовища/възли? - има ли необходимост от осветление? - обезопасени ли са стълбовете за осветление?			
3.3. Маркировка: - осигурена ли е маркировка, отговаряща на съответните изисквания за класа на пътя?			
4. Ограничителни системи за пътища			
4.1. Ограничителните системи отговарят ли на нормативната уредба?			
4.2. Правилно ли са проектирани крайт и началото на оградата?			
4.3. Ограничителните системи при съоръженията отговарят ли на нормативната уредба?			
5. Стълбове и други вертикални препятствия			
5.1. Осигурен ли е достатъчен динамичен габарит в контактната зона?			
5.2. Подходяща ли е ширината на средната разделителна ивица за безопасно разполагане на стълбове и други вертикални препятствия?			
5.3. Осигурена ли е зона за безопасност, свободна от препятствия?			

3: Въпросник за етап: Непосредствено след подписване на констативния акт по чл. 176, ал. 1 от Закона за устройство на територията

Въпрос	Да	Не	Коментар
I. Общи въпроси			
1. Изключения от нормативно определени стойности:			
1.1. Ако има такива, оказват ли влияние върху пътната безопасност?			
2. Отводняване			
2.1. Осигурено ли е добро отводняване на пътните платна, велосипедните и пешеходните алеи?			

3. Климатични условия			
3.1. Изискват ли се специални мероприятия за смекчаване на ефектите от климата?			
4. Ландшафтно оформление			
4.1. Нарушени ли са условията за добра видимост?			
5. Инженерни мрежи на други ведомства			
5.1. Видимостта възпрепятства ли се от съоръжения на други ведомства?			
6. Обслужване на територията			
6.1. Осигурена ли е видимостта при входовете към главното направление и изходите от него?			
6.2. Входовете и изходите имат ли нужната дължина, за да не възпрепятстват движението по главното направление?			
7. Сцепление на настилката			
7.1. Установяват ли се места с ниско съпротивление на хлъзгане?			
8. Ограничителни системи за пътища (предпазни огради и парапети)			
8.1. Налични ли са всички необходими предпазни огради и парапети?			
9. Експлоатация на пътната мрежа			
9.1. Поставени ли са всички необходими знаци и указателни табели?			
II. Геометрични елементи			
1. Видимост			
1.1. Осигурена ли е видимостта?			
2. Кръстовища			
2.1. Осигурена ли е видимостта?			
2.2. Изпълнена ли е проектната маркировка и сигнализация?			
3. Немоторизирани участници в движението:			
3.1. Пешеходци: - обезопасени ли са всички пресичания за пешеходци чрез видимост, сигнализация, подходяща настилка, парапети, понижени бордюри, тактилни плочки и др.?			

3.2. Велосипедисти: - осигурена ли е безопасността на велосипедното движение чрез видимост, сигнализация, подходяща настилка, парапети, понижени бордюри и др.?			
III. Сигнализация, маркировка и осветление			
1. Сигнализация:			
1.1. Осигурена ли е разпознаваемост, видимост и четимост на пътните знаци през деня и нощта?			
1.2. Стълбовете осигурени ли са за удар от МПС?			
1.3. Пречи ли сигнализацията на безопасното движение на велосипедисти и пешеходци?			
2. Пътни знаци с променливи съобщения:			
2.1. Лесно разбираеми ли са?			
2.2. Обезопасени ли са срещу удар с МПС?			
3. Маркировка			
3.1. Изпълнена ли е необходимата маркировка със съответните характеристики за дневна, нощна видимост и съпротивление на хлъзгане?			
4. Осветление			
4.1. Изпълнено ли е необходимото осветление?			

Приложение № 5 към чл. 19, ал. 2

Елементи, които се обследват при провеждане на одит за пътна безопасност на инфраструктурни проекти

1. Елементи при провеждане на одит за пътна безопасност на етап идеен проект:

а) географско местоположение (например излагане на опасност от свлачища, наводнения, лавини), сезонно обусловени и климатични условия, както и сеизмична активност;

б) вид на кръстовища и разстояние помежду им;

в) брой и вид на платната за движение;

г) видове допустимо движение за новия път;

д) функционалност на пътя в рамките на пътната мрежа;

е) метеорологични условия;

ж) скорост на движение;

з) пътен профил (напр. ширина на платното, наличие на алеи за велосипедисти, пешеходни зони);

и) хоризонтална и вертикална проекция;

- й) видимост;
- к) план на кръстовищата;
- л) обществен транспорт и инфраструктура;
- м) пътни/железопътни прелези.

2. Елементи при провеждане на одит за пътна безопасност на етап на изготвяне на технически/работен проект:

- а) трасе;
- б) организация и безопасност на движението;
- в) осветеност на пътища, пътни кръстовища/възли;
- г) крайпътно пространство;
- д) площадки за принудително спиране и разминаване и площадки за обслужване на пътуващите, моторните превозни средства и инфраструктурата;
- е) уязвими участници в движението на пътя;
- ж) ограничителни системи за пътища.

3. Елементи при провеждане на одит за пътна безопасност непосредствено след подписване на констативния акт по чл. 176, ал. 1 от Закона за устройство на територията:

- а) безопасност на участниците в движението;
- б) видимост при различни метеорологични условия, през тъмната и светлата част на денонощието;
- в) разпознаваемост на пътните знаци и маркировка;
- г) състояние на елементите на пътя.

4. Елементи при провеждане на одит за пътна безопасност на етапа на начална експлоатация: оценка на безопасността на пътя въз основа на действителното поведение на участниците в движението.

На всеки етап проверките могат да включват необходимост от преразглеждане на елементите от предходните етапи.

Приложение № 6 към чл. 27, ал. 4

Индикативни елементи, които се обследват при целенасочена инспекция за пътна безопасност

1. Проекция на пътя и пътни профили:
  - а) разстояния за видимост;
  - б) ограничения на скоростта;
  - в) лесна за разграничаване проекция (т. е. "разпознаваемост" на проекцията от страна на ползвателите на пътя);
  - г) достъп до прилежащи имоти;
  - д) достъп на превозни средства за спешна помощ и служебни превозни средства;
  - е) поддържане на мостове и водостоци;
  - ж) крайпътно оформление (банкети, ръб на пътната настилка, изкопи и насипи).
2. Пътни кръстовища/възли:
  - а) целесъобразност на вида пътно кръстовище/възел;
  - б) геометрия на разположението на пътно кръстовище/възел;
  - в) видимост и яснота (възприемане) на пътно кръстовище/възел;
  - г) видимост на пътно кръстовище/възел;

- д) разположение на допълнителни ленти на пътно кръстовище/възел;
  - е) контролиране на трафика в пътно кръстовище/възел (напр. със знаци "стоп", светлинни сигнали и т. н.);
  - ж) наличие на прелези за пресичане на пешеходци и велосипедисти.
3. Мерки за уязвими участници в движението на пътя:
- а) мерки за пешеходци;
  - б) мерки за велосипедисти;
  - в) мерки за ползватели на двуколесни моторни превозни средства;
  - г) обществен транспорт и инфраструктура;
  - д) железопътни прелези (като се има предвид преди всичко видът на прелеза и дали става въпрос за управлявани или не от човек ръчни или автоматизирани съоръжения).
4. Осветеност, знаци и маркировка:
- а) съгласувани помежду си пътни знаци, които не възпрепятстват видимостта;
  - б) съответствие на пътните знаци (позиция, размер, цвят и др.) с нормативната уредба;
  - в) стълбове, използвани за сигнализация;
  - г) съгласуваност на елементите на пътната маркировка;
  - д) съответствие на пътната маркировка (позиция, размери, светлоотразителност при сухи и влажни условия и др.) с нормативната уредба;
  - е) осветеност на пътища и пътни кръстовища/възли;
  - ж) подходящи крайпътни съоръжения.
5. Светлинни сигнали:
- а) експлоатационно състояние;
  - б) видимост;
  - в) транспортно-технически изчисления.
6. Обекти, зони, свободни от препятствия и ограничителни системи за пътища:
- а) крайпътното пространство;
  - б) препятствия в зоната на безопасност;
  - в) съответствие на ограничителни системи за пътища с нормативната уредба, правила и стандарти;
  - г) ограждения.
7. Настилка:
- а) дефекти на настилката;
  - б) съпротивление на хлъзгане;
  - в) насипни материали/чакъл/камъни;
  - г) образуване на локви, отводняване.
8. Мостове и тунели:
- а) наличие и брой на мостовете, както и съответна информация относно тях;
  - б) наличие и брой на тунелите, както и съответна информация относно тях;
  - в) визуални съоръжения, които представляват рискове за безопасността на движението, в т. ч. рекламни съоръжения.
9. Други въпроси:
- а) площадки за принудително спиране и разминаване и площадки за обслужване на пътуващите, моторните превозни средства и инфраструктурата;
  - б) заслепяване от фарове;
  - в) ремонтни работи по пътя;
  - г) интелигентни транспортни системи (напр. знаци с променливо съдържание);
  - д) възможност за излизане на животни на пътя;
  - е) системи и мерки за управление на тежкотоварния трафик;

ж) предупреждения за зони на училища (ако е приложимо).

Приложение № 7 към чл. 31, ал. 5

МЕТОДИКА

за провеждане на периодична инспекция по пътна безопасност

1. ОБХВАТ

Периодични инспекции по пътна безопасност се извършват на републиканските и общинските пътища в съответствие с настоящата методика, като се категоризират дефектите и се изготвя доклад. В зависимост от времето, през което се провеждат, те се разделят на дневни и нощни и се извършват чрез технически средства и визуални огледи, а според местоположението: в населените места и извън населените места.

2. УЧАСТНИЦИ В ПРОЦЕСА И ОТГОВОРНОСТИ

Периодичните инспекции по пътна безопасност се извършват от администрацията, управляваща пътя.

Етапите и конкретните дейности за провеждането им са, както следва:

2.1. Планиране и подготовка - изготвя се годишен план за провеждане на инспекциите, който се утвърждава от ръководителя на съответната администрация, управляваща пътя, или от оправомощено от него длъжностно лице.

2.2. Провеждане - извършване на дневни и нощни периодични инспекции за пътна безопасност, които приключват с изготвянето на доклади.

2.3. Предприемане на последващи действия - преглед и обобщаване на докладите от периодичните инспекции, и изготвяне на план за изпълнение на необходимите дейности по поддържане на пътната инфраструктура.

3. НАЧИН НА ПРОВЕЖДАНЕ

Периодичните инспекции на пътища се провеждат през деня и през нощта.

Дневните инспекции се провеждат с автомобил, при скорост на движение под максимално допустимата скорост за съответния участък. Инспекциите се извършват и за двете посоки на движение. Екипът от служители, извършващ инспекцията, наблюдава, идентифицира и отбелязва дефектите, които представляват потенциална опасност за участниците в движението. При идентифициране на дефектите се попълват въпросниците, дадени в точка 7 "Документи и формуляри при периодичните инспекции", паралелно с това се правят снимки на дефектите. Дефектите са подробно описани в точка 6 "Описание и категоризация на дефектите" и включват оглед на настилната, пътните знаци, пътната маркировка, растителност, банкети, отводнителни съоръжения, ограничителни системи за пътища, насипи и изкопи, недеформируеми препятствия в зоната за безопасност, в обхвата на пътя, тротоари, светофарни уредби и електрически стълбове, велосипедна инфраструктура и др. Когато се налага по-специален оглед на дефект, идентифициран от автомобила, се извършва по-обстойно наблюдение на дефекта на място, при спазване на всички мерки по здравословни и безопасни условия на труд и съгласно правилата за безопасност на движението по пътищата.

Нощните инспекции се провеждат с автомобил, при скорост на движение под максимално допустимата за съответния пътен участък, с включени дълги светлини извън населени места, при спазване на правилата за движение по пътищата. При

инспекцията се наблюдава видимостта на пътните знаци и пътната маркировка през нощта.

4. ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЕРИОДИЧНИТЕ ИНСПЕКЦИИ

- Всички действия на екипа от служители, които извършват инспекцията, трябва да съответстват на изискванията за безопасна работа.

- По време на инспекциите служителите трябва да носят светлоотразителни жилетки. Отговорност на работодателя е да извърши инструктаж и да екипира служителите за изпълнението на съответната задача.

- За осигуряване на безопасността лицата, извършващи инспекциите, вземат мерки, включително при необходимост, като обезопасяват и сигнализират местата на инспекциите със светлоотразителни конуси и други средства за сигнализиране. При обезопасяването и сигнализирането се отчита ефектът за всички участници в движението.

- При инспекциите използваните транспортни средства, техника и хора се разполагат така, че сигурността на лицата, извършващи инспекциите, и на другите участници в движението да бъде гарантирана. В случай че за осигуряване безопасността на лицата, извършващи инспекциите, и на другите участници в движението е необходимо въвеждане на временна организация на движението, се търси съдействие от компетентните органи.

- Непосредствено преди започване на инспекциите лицата, извършващи инспекциите, съобразяват метеорологичните условия, видимостта и факторите, които им влияят, като мъгла, дъжд, снеговалеж, заслепяване от слънце или фарове, запрашеност или задименост, релеф на местността, състояние на пътя, характер и интензивност на движението и др.

5. ОБЩА КАТЕГОРИЗАЦИЯ НА ДЕФЕКТИТЕ

Дефектите имат различна степен на въздействие върху пътната безопасност и се класифицират, както следва:

- Категория 1: Дефекти, които изискват особено внимание, които могат да създадат опасност или има риск от краткосрочно влошаване на инфраструктурата.

- Категория 2: Всички останали дефекти.

В зависимост от категорията, в която попадат, дефектите се отстраняват в срокове съгласно Таблица 1 "Време за отстраняване на дефектите".

Таблица 1: Време за отстраняване на дефектите

Легенда	Срок за отстраняване на дефектите
	Не се предприемат действия - преглед на състоянието на дефекта при следваща инспекция
Категория 2	Действие в рамките на 30 календарни дни
Категория 1	Действие в рамките на 7 календарни дни

При установяване на дефекти от категории 1 и 2 се предприемат следните действия:

- Извършване на оценка на риска, за да се определят последващите действия.
- Прилагане на сигнализация и/или обезопасяване на дефекта за гарантиране на безопасността.
- Отстраняване на дефекта и причините за възникването му.

Зависимостта между категоризацията на дефектите и класа на пътя, на който са установени, е представена в Таблица 2 "Обща матрица на дефектите".

Таблица 2: Обща матрица на дефектите

Вероятност Въздействие	Много ниска Пътища III клас и Общински пътища	Ниска Пътища II клас	Средна Пътища I клас	Висока Автомагистрали и скоростни пътища
Незначително Незначителни дефекти, които не се считат за опасност/риск				
Ниско Съществуват някои дефекти, но е малко вероятно да създадат опасност/риск	Категория 2	Категория 2	Категория 2	Категория 2
Високо Значителни дефекти, които могат да доведат до висока опасност/риск	Категория 1	Категория 1	Категория 1	Категория 1

6. ОПИСАНИЕ И КАТЕГОРИЗАЦИЯ НА ДЕФЕКТИТЕ

Подробно е описан всеки дефект, който представлява потенциална опасност за участниците в движението и за безопасността. Посочени са конкретните параметри, при които той се идентифицира. За всеки дефект, на база общата матрица на дефектите, е разработена таблица за категоризацията му.

6.1. ДЕФЕКТИ НА ПЪТНАТА НАСТИЛКА

- ДУПКИ - локални разрушения на пътната настилка със значителна дълбочина и остри ръбове. Дупките следва да се идентифицират като дефект, когато са с хоризонтален размер, по-голям от 30 cm, и дълбочина, по-голяма от 4 cm. Категоризирането на дупките като дефект се прави съгласно Таблица 3.

Таблица 3: Категоризация за дупки

Дълбочина	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас	Пътища I клас	Автомагистрали и скоростни пътища
< 4 (2) cm				
4 (2) - 7,5 cm	Категория 2	Категория 2	Категория 1	Категория 1
7,5 cm	Категория 1	Категория 1	Категория 1	Категория 1

• ПУКНАТИНИ - надлъжните, напречните и мрежовидните пукнатини се идентифицират като дефект, когато са по-дълбоки от 4 cm (2 cm за автомагистралите и скоростните пътища) и непрекъснатата им дължина е по-голяма от 30 cm (20 cm за автомагистрала и скоростни пътища). Категоризирането на пукнатините като дефект се прави съгласно Таблица 4.

Таблица 4: Категоризация за пукнатини

Ширина	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас	Пътища I клас	Автомагистрала и скоростни пътища
< 4 (2) cm				
4 (2) - 5 cm	Категория 2	Категория 2	Категория 2	Категория 2
> 5 cm	Категория 1	Категория 1	Категория 1	Категория 1

• КОЛОВОЗИ, НАПРЕЧНИ ВЪЛНИ И ИЗТЛАСКВАНЕ, СЛЯГАНЕ, ИЗДУВАНЕ - идентифицират се като дефект, когато са по-високи от 5 cm, за разстояние, по-голямо от 120 cm. Категоризирането на коловози, напречни вълни и изтласкване, слягане, издуване като дефект се прави съгласно Таблица 5.

Таблица 5: Категоризация за коловози, напречни вълни и изтласкване, слягане, издуване

Височина/дълбочина	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас	Пътища I клас	Автомагистрала и скоростни пътища
< 5 cm				
5 - 10 cm	Категория 2	Категория 2	Категория 2	Категория 2
> 10 cm	Категория 1	Категория 1	Категория 1	Категория 1

• НАРУШАВАНЕ НА РЪБА НА НАСТИЛКАТА - идентифицира се като дефект, когато разрушението е с широчина над 15 cm (30 cm за пътища II и III клас и за общински пътища) от ръба на платното за движение, дълбочината му е повече от 4 cm и дължината му е по-голяма от 30 cm. Категоризирането на нарушаване на ръба на настилката като дефект се прави съгласно Таблица 6.

Таблица 6: Категоризация за нарушаване на ръба на настилката

Дълбочина	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас	Пътища I клас	Автомагистрала и скоростни пътища
< 4 cm				
4 - 7,5 cm	Категория 2	Категория 2	Категория 2	Категория 1
> 7,5 cm	Категория 1	Категория 1	Категория 1	Категория 1

• РАЗЛИКА В НИВОТО НА НАСТИЛКАТА - разлика в нивото на настилката се идентифицира като дефект, когато има вертикално изместване, по-голямо от 4 cm, на

разстояние от 30 cm. Категоризирането на разлика в нивото на настилката като дефект се прави съгласно Таблица 7.

Таблица 7: Категоризация за разлика в нивото на настилката

Дълбочина	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас	Пътища I клас	Автомагистрала и скоростни пътища
< 4 cm				
4 - 7,5 cm	Категория 2	Категория 2	Категория 1	Категория 1
> 7,5 cm	Категория 1	Категория 1	Категория 1	Категория 1

• ДЕФЕКТИ ПО БОРДЮРИТЕ - напукани, отчупени или липсващи бордюри се идентифицират като дефект, когато деформациите са по-големи от 4 cm в дълбочина и 10 cm в дължина. Категоризирането на дефекти по бордюрите се прави съгласно Таблица 8.

Таблица 8: Категоризация за дефекти по бордюрите

Дълбочина	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас	Пътища I клас	Автомагистрала и скоростни пътища
< 4 cm				
> 4 cm	Категория 2	Категория 2	Категория 2	Категория 1
Липсват	Категория 2	Категория 2	Категория 2	Категория 1

6.2. ПЪТНИ ЗНАЦИ И ПЪТНА МАРКИРОВКА

• ДЕФЕКТИ НА ПЪТНИ ЗНАЦИ - като дефект на пътен знак се идентифицира: липсата на пътен знак от постоянната организация за движение или повреден пътен знак (огънат, корозирал, нечетлив, с нарушено покритие), или пътен знак с размер или шрифт, който не съответства на изискванията на БДС 1517 "Пътни знаци. Размери и шрифт". Категоризирането на дефекти при пътните знаци се прави съгласно Таблица 9.

Таблица 9: Категоризация за дефекти при пътните знаци

Вид пътен знак	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас	Пътища I клас	Автомагистрала и скоростни пътища
Пътни знаци от групи Г, Д, Е, Ж, Допълнителни табели група Т и други средства за сигнализиране	Категория 2	Категория 2	Категория 1	Категория 1
Пътни знаци от групи	Категория 1	Категория 1	Категория 1	Категория 1

А, Б и В и насочващи стрелки С7				
---------------------------------	--	--	--	--

• **ДЕФЕКТИ НА ПЪТНА МАРКИРОВКА** - като дефект на пътната маркировка се идентифицира, когато тя е износена или нечетлива повече от 70% (за пешеходни пътеки, в кръстовища и друг вид площна маркировка), или за дължини над 20 m (за всички видове надлъжна маркировка). Категоризирането на дефекти на пътната маркировка се прави съгласно Таблица 10.

Таблица 10: Категоризация за дефекти на пътната маркировка

Състояние	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас	Пътища I клас	Автомагистрала и скоростни пътища
Износена или нечетлива	Категория 2	Категория 2	Категория 1	Категория 1
Липсваща	Категория 2	Категория 1	Категория 1	Категория 1

• **НЕСЪОТВЕТСТВИЕ МЕЖДУ ПЪТНИ ЗНАЦИ И ПЪТНА МАРКИРОВКА** - като дефект се идентифицира, когато има несъгласуваност между пътен знак от постоянната организация на движение и пътната маркировка. Категоризирането на дефекти за несъответствие между пътни знаци и пътна маркировка се прави съгласно Таблица 11.

Таблица 11: Категоризация за дефекти при несъответствие между пътни знаци и пътна маркировка

Съответствие	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас	Пътища I клас	Автомагистрала и скоростни пътища
Несъответствие	Категория 2	Категория 2	Категория 1	Категория 1

6.3. РАСТИТЕЛНОСТ

• **РАСТИТЕЛНОСТТА** се идентифицира като дефект, когато е навлязла в светлия габарит на пътя, чиито параметри са регламентирани в чл. 71 от Наредба № РД-02-20-2 за проектиране на пътища, когато възпрепятства правилното отводняване на пътя или излиза извън габарита на разделителната ивица. За тротоари светлия габарит във вертикално отношение следва да е 2,5 m. Растителността включва неподрязани корони на дърветата, високи треви и храсти. Категоризирането на растителността като дефект се прави съгласно Таблица 12.

Таблица 12: Категоризация на растителността като дефект

Растителност	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас	Пътища I клас	Автомагистрала и скоростни пътища
Растителност	Категория 2	Категория 2	Категория 1	Категория 1

6.4. ПЪТНИ БАНКЕТИ

• **ДЕФЕКТИ НА БАНКЕТА** - като дефект се идентифицират: деформации по банкета, разлика между нивото на банкета и пътната настилка, когато дължината на участъка е по-голяма от 3 m и вертикалната страна непосредствено до ръба на платното за движение е по-дълбока от 4 cm. Категоризирането на дефекти на банкета се прави съгласно Таблица 13.

Таблица 13: Категоризация на дефекти на банкета

Дълбочина на деформацията	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас	Пътища I клас	Автомагистрали и скоростни пътища
< 4 cm				
4 - 15 cm	Категория 2	Категория 2	Категория 2	Категория 1
> 15 cm	Категория 2	Категория 1	Категория 1	Категория 1

• **РАСТИТЕЛНОСТ ВЪРХУ БАНКЕТА** - идентифицира се като дефект, когато банкетът не е почистен от растителност, което намалява габарита на платното за движение, прави го неизползваем елемент от пътното платно и възпрепятства правилното отводняване на пътя. Категоризирането на растителност върху банкета като дефект се прави съгласно Таблица 14.

Таблица 14: Категоризация на растителност върху банкета като дефект

Растителност върху банкета	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас	Пътища I клас	Автомагистрали и скоростни пътища
Наличие на затревяване и ниска растителност	Категория 2	Категория 2	Категория 1	Категория 1

6.5. СЪСТОЯНИЕ НА ОТВОДНИТЕЛНИТЕ СЪОРЪЖЕНИЯ

• **ДЕФЕКТ НА ОТВОДНИТЕЛНИТЕ СЪОРЪЖЕНИЯ** - като дефект се идентифицират: задържането на вода върху пътното платно, наличие на течаща вода върху пътното платно, наличие на наноси и/или затревяване в отводнителните окопи, което нарушава провеждането на водата, задържане на вода в отводнителния окоп, непочистени и/или повредени риголи, компрометирани водостоци, шахти и дренажи и части от тях. Категоризирането на дефекти на отводнителната система се прави съгласно Таблица 15.

Таблица 15: Категоризация на дефекти на отводнителната система

Състояние	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас	Пътища I клас	Автомагистрали и скоростни пътища
Водата се оттича от настилка към окопа безпрепятствено. Окопът е чист				
Непочистени и/или	Категория 2	Категория	Категория	Категория 1

повредени риголи, компрометирани водостоци, шахти и дренажи и части от тях, наличие на малко количество наноси и/или затревяване в отводнителните окопи, което нарушава провеждането на водата, частично задържане на вода в отводнителния окоп		2	2	
Задържане на вода върху пътното платно, наличие на течаща вода върху пътното платно, наличие на значителни наноси и/или затревяване в отводнителните окопи, което нарушава провеждането на водата, значително задържане на вода в отводнителния окоп	Категория 1	Категория 1	Категория 1	Категория 1

6.6. ОГРАНИЧИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЗА ПЪТИЩА

• **ДЕФЕКТИ НА ОГРАНИЧИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЗА ПЪТИЩА** - като дефект се идентифицират: повредени (прекъсване, значителни деформации, нарушена цялост, силно корозирани), неотговарящи на БДС EN 1317, опасни ограничителни системи за пътища (ОСП); ОСП с недостатъчна дължина; ОСП с елементи за начало и/или край, различни от терминал, буфер или занулена шина; неподходящо използвани преходни елементи или липсата на такива. Категоризирането на дефекти на ограничителни системи за пътища се прави съгласно Таблица 16.

Таблица 16: Категоризация на дефекти на ограничителни системи за пътища

Състояние	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас с интензивност под 4000 авт./ден	Пътища I клас и Пътища II клас с интензивност над 4000 авт./ден	Автомагистрали и скоростни пътища
Наличие на дефект	Категория 2	Категория 2	Категория 1	Категория 1

6.7. НАСИПИ И ИЗКОПИ

• **ДЕФЕКТИ НА НАСИПИ И ИЗКОПИ** - като дефект се идентифицира наличието на нестабилен насип или изкоп в обхвата на пътя, при който има срутване на откоса на изкопа или пропадане на насипа, или съществува риск от краткосрочна повреда; небезопасен насип с височина, по-голяма от 3 m, и наклон на откоса, по-стръмен от

1:1,5, или с височина, по-голяма от 5 m, и наклон на откоса, по-стръмен от 1:2, или с височина, по-голяма от 10 m, и наклон на откоса, по-стръмен от 1:3. Категоризирането на дефекти на изкопи и насипи се прави съгласно Таблица 17.

Таблица 17: Категоризация на дефекти на изкопи и насипи

Състояние	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас	Пътища I клас	Автомагистрала и скоростни пътища
Наличие на дефект	Категория 2	Категория 2	Категория 1	Категория 1

6.8. НЕДЕФОРМИРУЕМИ ПРЕПЯТСТВИЯ В ЗОНАТА ЗА БЕЗОПАСНОСТ

• В ЗОНАТА ЗА БЕЗОПАСНОСТ се идентифицират като дефект съществуващи необезопасени недеформируеми препятствия, като устои на надлези, портали на тунели, подпорни стени, огради на имоти с масивни елементи, шумозащитни стени, конструкции на мрежи срещу птици, бетонни фундаменти, стълбове на портални рамки или конзоли, стълбове на надлези, стълбове на билбордове, дървета с диаметър над 10 cm (измерен на 30 cm над земята) и пънове с диаметър над 20 cm и височина над 10 cm, стълбове за осветление. Категоризирането на дефекти в зоната за безопасност се прави съгласно Таблица 18.

Таблица 18: Категоризация на дефекти в зоната за безопасност

Състояние	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас	Пътища I клас	Автомагистрала и скоростни пътища
Наличие на необезопасени недеформируеми препятствия в зоната за безопасност	Категория 2	Категория 2	Категория 1	Категория 1

6.9. ЕЛЕКТРИЧЕСКИ СТЪЛБОВЕ И СВЕТОФАРНИ УРЕДБИ

• ДЕФЕКТИ ПРИ ЕЛЕКТРИЧЕСКИ СТЪЛБОВЕ И СВЕТОФАРНИ УРЕДБИ - като дефект се идентифицират повредени, липсващи, замърсени или опасни светофарни уредби, повредени и/или неправилно поставени електрически стълбове. Категоризирането на дефекти при електрически стълбове и светофарни уредби се прави съгласно Таблица 19.

Таблица 19: Категоризация на дефекти при електрически стълбове и светофарни уредби

Състояние	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас	Пътища I клас и улици II, III и IV клас	Автомагистрала и скоростни пътища
Повредени, липсващи или опасни светофарни	Категория 2	Категория 2	Категория 2	Категория 1

уредби, повредени и/или неправилно поставени електрически стълбове				
--	--	--	--	--

6.10. ТРОТОАРИ

• **ДУПКИ И НАРУШАВАНЕ НА РЪБА НА НАСТИЛКАТА** - идентифицират се като дефект локални разрушения на тротоара, когато са с хоризонтален размер, по-голям от

10 cm, и дълбочина, по-голяма от 2 cm.

• **РЯЗКА РАЗЛИКА В НИВОТО НА НАСТИЛКАТА** - идентифицира се като дефект, когато има вертикално изместване, по-голямо от 2 cm, на разстояние от 10 cm.

• **КЛАТЕЩИ СЕ ИЛИ НЕСТАБИЛНИ ПЛОЧИ** - идентифицират се като дефект, когато вертикалното изместване е по-голямо от 2 cm. Категоризирането на дефекти при тротоари се прави съгласно Таблица 20.

Таблица 20: Категоризация на дефекти при тротоари

Дълбочина/вертикално изместване	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас и улици V и VI клас	Пътища I клас и улици I, II, III и IV клас	Автомагистрали и скоростни пътища
< 2 cm				
2 - 4 cm	Категория 2	Категория 2	Категория 2	Категория 1
> 4 cm	Категория 1	Категория 1	Категория 1	Категория 1

6.11. ДРУГИ ДЕФЕКТИ

• **КАПАЦИ, РЕШЕТКИ И РАМКИ** - идентифицират се като дефект, когато липсват или са значително повредени, отместени, неправилно поставени, повдигнати или понижени, като разликата от нивото на платното за движение е по-голяма от 4 cm или по-голяма от 2 cm за тротоар. Категоризирането на дефекти при капаци, решетки и рамки се прави съгласно Таблица 21.

Таблица 21: Категоризация на дефекти при капаци, решетки и рамки

Дълбочина	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас и улици V и VI клас	Пътища I клас и улици I, II, III и IV клас	Автомагистрали и скоростни пътища
< 4 (2) cm				
> 4 (2) cm или липсват, или са значително повредени	Категория 2	Категория 2	Категория 2	Категория 1

• АНТИПАРКИНГ ЕЛЕМЕНТИ - като дефект се идентифицират антипаркинг елементи, които са значително повредени, липсват или възпрепятстват пешеходното или велосипедното движение. Категоризирането на дефекти при антипаркинг елементи се прави съгласно Таблица 22.

Таблица 22: Категоризация на дефекти при антипаркинг елементи

Състояние	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас и улици V и VI клас	Пътища I клас и улици I, II, III и IV клас	Автомагистрала и скоростни пътища
Наличие на дефект	Категория 2	Категория 2	Категория 2	Неприложимо

• ИЗКУСТВЕНИ НЕРАВНОСТИ - като дефект се идентифицират изкуствени неравности, които не отговарят по размер и форма на нормативните изисквания, както и такива със значителни повреди на структурата. Категоризирането на дефекти при изкуствените неравности се прави съгласно Таблица 23.

Таблица 23: Категоризация на дефекти при изкуствените неравности

Състояние	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас и улици V и VI клас	Пътища I клас и улици I, II, III и IV клас	Автомагистрала и скоростни пътища
Наличие на дефект	Категория 2	Категория 2	Категория 2	Неприложимо

• ПРЕДПАЗНА ОГРАДА, МРЕЖИ ЗА ПТИЦИ, ШУМОЗАЩИТНИ СТЕНИ, ПРОТИВОЗАСЛЕПИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ - като дефект се идентифицират повредени, липсващи и/или корозирали елементи, както и такива със значителни повреди на структурата. Категоризирането на дефекти при предпазна ограда, мрежи за птици, шумозащитни стени, противозаслепителни елементи се прави съгласно Таблица 24.

Таблица 24: Категоризация на дефекти при заешка ограда, мрежи за птици, шумозащитни стени, противозаслепителни елементи

Състояние	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас и улици V и VI клас	Пътища I клас и улици I, II, III и IV клас	Автомагистрала и скоростни пътища
Наличие на дефект	Категория 2	Категория 2	Категория 2	Категория 1

6.12. ВЕЛОСИПЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

• ОТДЕЛЯНЕ НА ВЕЛОСИПЕДНАТА ЛЕНТА ИЛИ АЛЕЯ - като дефект се идентифицира липсата на физическо отделяне на велосипедното движение от лентите за движение на МПС или отделяне с маркировка на велосипедното движение в съответствие с нормативните изисквания.

• **ШИРОЧИНА НА ВЕЛОСИПЕДНАТА ЛЕНТА, АЛЕЯ ИЛИ ПЪТЕКА** - като дефект се идентифицира, когато широчината на велосипедната инфраструктура е по-малка от нормативно изискващата се.

Категоризирането на дефекти при широчината и отделянето на велосипедната инфраструктура се прави съгласно Таблица 25.

Таблица 25: Категоризация за дефекти при широчината и отделянето на велосипедната инфраструктура

Състояние	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас и улици V и VI клас	Пътища I клас и улици I, II, III и IV клас	Автомагистрала и скоростни пътища
Нарушена широчина	Категория 2	Категория 2	Категория 2	Неприложимо
Нарушено отделяне	Категория 1	Категория 1	Категория 1	Неприложимо

• **ДУПКИ И НАРУШАВАНЕ НА РЪБА НА НАСТИЛКАТА** - идентифицират се като дефект локални разрушения на настилката, когато са с хоризонтален размер, по-голям от 30 cm, и дълбочина, по-голяма от 5 cm.

• **РЯЗКА РАЗЛИКА В НИВОТО НА НАСТИЛКАТА** - идентифицира се като дефект, когато има вертикално изместване, по-голямо от 5 cm, на разстояние от 30 cm.

Категоризирането на разлика в нивото на настилката, дупки и нарушаване на ръба на настилката се прави съгласно Таблица 26.

Таблица 26: Категоризация на дефекти при разлика в нивото на настилката, дупки и нарушаване на ръба на настилката

Дълбочина/вертикално изместване	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас и улици V и VI клас	Пътища I клас и улици I, II, III и IV клас	Автомагистрала и скоростни пътища
< 5 cm				
5 - 10 cm	Категория 2	Категория 2	Категория 2	Неприложимо
> 10 cm	Категория 1	Категория 1	Категория 1	Неприложимо

• **МАРКИРОВКА** - като дефект на маркировката за велосипедната инфраструктура се идентифицира, когато тя е износена, изтрита или липсваща на дължини над 20 m. Категоризирането на дефекти на маркировката за велосипедната инфраструктура се прави съгласно Таблица 27.

Таблица 27: Категоризация за дефекти на маркировката за велосипедната инфраструктура

Състояние	Пътища III клас и Общински пътища	Пътища II клас и улици V и VI клас	Пътища I клас и улици I, II, III и IV клас	Автомагистрала и скоростни пътища
-----------	-----------------------------------	------------------------------------	--	-----------------------------------

Износена или изтрита	Категория 2	Категория 2	Категория 2	Неприложимо
Липсваща	Категория 1	Категория 1	Категория 1	Неприложимо

7. ДЕФЕКТИ ПРИ НОЩНИ ПЕРИОДИЧНИ ИНСПЕКЦИИ

При нощните инспекции се прави проверка само на видимостта на пътната маркировка и пътните знаци.

Като дефекти във видимостта на пътната маркировка се отбелязват само участъци, в които пътната маркировка не отговаря на нормативните изисквания, систематизирани в Таблица 28 "Изисквания за минимална нощна видимост на пътната маркировка". Стойностите в таблицата са в съответствие с БДС EN 1436 "Материали за пътна маркировка. Експлоатационни характеристики на пътната маркировка".

Таблица 28: Изисквания за минимална нощна видимост на пътната маркировка

Нощна видимост		Пътища		Улици		Маркировка M8.1 и M8.2
		AM, скоростни, I клас и II клас със СДГИ >4000	II клас със СДГИ	от I до III клас	от IV до VI клас	
Стойност на класа на коефициента на яркост при обратно отражение при сухи условия, RL (mcd*m ⁻² *lч ⁻¹)	в начало на експлоатация	300	200	300	150	300
	в края на експлоатация	150	100	150	100	150

Определяне на стойността на коефициента на яркост се извършва с техническо средство, а при липса на такова - на базата на визуален оглед и сравнителен анализ.

Като дефекти във видимостта на пътните знаци се отбелязват само тези пътни знаци, на които класът за коефициента на обратно отражение на светлоотразяващата повърхност не отговаря на посочения в Таблица 29 "Клас за коефициента на обратно отражение на светлоотразяващата повърхност на пътния знак".

Стойностите в таблицата са в съответствие с БДС EN 12899-1:2008/NA:2020 "Неподвижно закрепени вертикални пътни знаци. Част 1: неподвижно закрепени пътни знаци. Национално приложение".

Таблица 29: Клас за коефициента на обратно отражение на светлоотразяващата повърхност на пътния знак

Пътища и улици	Място на поставяне	Клас за коефициента на обратно отражение на светлоотразяващата повърхност на пътния знак
Автомагистрала, скоростни пътища, скоростни градски	отдясно	едновременно R3A и R3B
	отляво или над	едновременно R3A и R3B

Пътища и улици	Място на поставяне	Клас за коефициента на обратно отражение на светлоотразяващата повърхност на пътния знак
магистрала I клас	платното движение за	
Пътища I, II и III клас с транспортен клас на натоварване над 4000 авт./ден, градски магистрала II клас, районни артерии III клас и главни улици IV клас	отдясно	RA2
	отляво или над платното движение за	едновременно R3A и R3B
Пътища II и III клас, събирателни улици V клас и обслужващи улици VI клас	отдясно	RA1
	отляво или над платното движение за	RA2
Общински пътища	отдясно	RA1
	отляво или над платното движение за	RA1

Определяне на стойността на коефициента на обратно отражение на светлоотразяващата повърхност за пътни знаци се извършва с техническо средство, а при липса на такова - на базата на визуален оглед и сравнителен анализ.

8. ДОКУМЕНТИ И ФОРМУЛЯРИ ПРИ ПЕРИОДИЧНИТЕ ИНСПЕКЦИИ

При провеждане на периодичните инспекции, в зависимост от мястото (в населени места или извън населени места) и времето от денонощието (през деня или през нощта), се попълват съответните формуляри на въпросници, представени по-долу. Въпросниците се попълват за всяка посока на движение поотделно, като се отразяват дефектите в съответната пътна лента и/или пътно платно (за пътища с разделителна ивица).

8.1. ВЪПРОСНИК ЗА ПЕРИОДИЧНА ИНСПЕКЦИЯ ЗА ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ НА ПЪТИЩА ИЗВЪН НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА, ИЗВЪРШЕНА ПРЕЗ ДЕНЯ

№ на пътя .....

От km ..... до km .....

Посока на движение: .....

Дата на инспекцията: .....

ДЕФЕКТИ	ДА	НЕ	КОМЕНТАР
1. Пътна настилка			
Наличие на дупки			
Наличие на пукнатини			
Наличие на коловози, напречни вълни, изтласкване, слягане, издуване			

ДЕФЕКТИ	ДА	НЕ	КОМЕНТАР
Наличие на нарушен ръб на настилната			
Наличие на разлики в нивото на настилната			
Наличие на дефекти по бордюрите			
2. Пътни знаци и пътна маркировка			
Наличие на повредени или липсващи пътни знаци			
Наличие на износена или липсваща пътна маркировка			
Наличие на съгласуваност между пътна маркировка, пътни знаци, светлинни сигнали и други средства за сигнализиране			
3. Растителност			
Наличие на растителност в светлия габарит на пътя и/или извън габарита на разделителната ивица			
4. Пътни банкети			
Наличие на растителност			
Наличие на деформации			
Наличие на разлика в нивото на банкета спрямо пътната настилка			
5. Отводнителни съоръжения			
Признаци за лошо отводняване			
6. Ограничителни системи за пътища			
Наличие на повредени, опасни силно корозирали или неотговарящи на БДС EN 1317 ограничителни системи за пътища			
Наличие на ограничителни системи за пътища с елементи за начало и/или край, различни от терминал, буфер или занулена шина			
Наличие на ограничителни системи за пътища с недостатъчна дължина			
Наличие на ограничителни системи за пътища с неподходящо използвани преходни елементи или липсата на такива			
7. Насипи и изкопи в обхвата на пътя			
Наличие на нестабилен изкоп или насип			
Наличие на небезопасен насип с височина, повече от 3 метра, и откоси, по-стръмни от нормативните			
8. Недеформируеми препятствия в зоната за безопасност			
Наличие на небезопасни недеформируеми препятствия			

Съставил: .....
(име, фамилия и длъжност)

8.2. ВЪПРОСНИК ЗА ПЕРИОДИЧНА ИНСПЕКЦИЯ ЗА ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ НА ПЪТИЩА В НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА, ИЗВЪРШЕНА ПРЕЗ ДЕНЯ

№ на пътя .....

От km ..... до km .....

Посока на движение: .....

Дата на инспекцията: .....

ДЕФЕКТИ	ДА	НЕ	КОМЕНТАР
1. Пътна настилка			
Наличие на дупки			
Наличие на пукнатини			
Наличие на коловози, напречни вълни, изтласкване, слягане, издуване			
Наличие на нарушен ръб на настилка			
Наличие на разлики в нивото на настилка			
2. Пътни знаци и пътна маркировка			
Наличие на повредени или липсващи пътни знаци			
Наличие на износена или липсваща пътна маркировка			
Наличие на съгласуваност между пътна маркировка, пътни знаци, светлинни сигнали и други средства за сигнализиране			
3. Растителност			
Наличие на растителност в светлия габарит на пътя и/или извън габарита на разделителната ивица			
4. Отводнителни съоръжения			
Признаци за лошо отводняване			
5. Ограничителни системи за пътища			
Наличие на повредени, опасни силно корозирали или неотговарящи на БДС EN 1317 ограничителни системи за пътища			
Наличие на ограничителни системи за пътища с елементи за начало и/или край, различни от терминал, буфер или занулена шина			
Наличие на ограничителни системи за пътища с неподходящо използвани преходни елементи или липса на такива			
6. Електрически стълбове и светофарни уредби			
Наличие на повредени и/или неправилно поставени електрически стълбове			
Наличие на повредени, липсващи, замърсени или опасни светофарни уредби			
7. Тротоари			

ДЕФЕКТИ	ДА	НЕ	КОМЕНТАР
Наличие на дупки и нарушен ръб на настилката			
Наличие на разлики в нивото на настилката			
Наличие на клатеци се или нестабилни плочи			
Наличие на дефекти на бордюрите			
8. Други дефекти			
Наличие на опасни, повредени, отместени, неправилно поставени, повдигнати, понижени капаци, решетки и рамки или липсващи			
Наличие на повредени антипаркинг елементи, липсващи или възпрепятстващи пешеходното или велосипедното движение			
Наличие на значително повредени изкуствени неравности или неотговарящи по размер и форма на нормативните изисквания			
9. Велосипедна инфраструктура			
Липса на физическо отделяне и такова с маркировка на велосипедната инфраструктура			
Наличие на нарушаване на нормативно изискващата се широчина на велосипедната инфраструктура			
Наличие на дупки и нарушаване на ръба на настилката			
Наличие на рязка разлика в нивото на настилката			
Наличие на износена, изтрита или липсваща маркировка			

Съставил: .....

(име, фамилия и длъжност)

8.3. ВЪПРОСНИК ЗА ПЕРИОДИЧНА ИНСПЕКЦИЯ ЗА ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ НА ПЪТИЩА ВЪВ И ИЗВЪН НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА, ИЗВЪРШЕНА ПРЕЗ НОЩТА

№ на пътя .....

От km ..... до km .....

Посока на движение: .....

Дата на инспекцията: .....

ДЕФЕКТИ	ДА	НЕ	КОМЕНТАР
1. Пътна маркировка			
Наличие на маркировка с влошена нощна видимост			
2. Пътни знаци			
Наличие на пътни знаци с нарушена нощна видимост или с изтекъл експлоатационен срок			

Съставил: .....

(име, фамилия и длъжност)

След извършването на периодичната инспекция попълнените въпросници и събраните доказателства (фото- и видеоматериали) се обобщават, като се съставя доклад съгласно формуляра по-долу.

8.4. ДОКЛАД ОТ ПЕРИОДИЧНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ

№ .....

дата: .....

№ на пътя	
Описание на инспектирания участък (от km.... до km.....)	
Дата на провеждане на инспекцията	
Описание на климатичните условия по време на инспекцията	
Инспекцията е проведена от	

В доклада се посочва, в свободен текст, общото състояние на пътя на база на констатациите от инспекцията, с изводи и препоръки за отстраняване на проблемите, установени по време на инспекцията. Към доклада се прилагат фото- и видеоматериалите. Неразделна част от доклада от инспекцията по пътна безопасност е попълнената *Таблица 29 "Списък на идентифицираните дефекти"*.

В зависимост от това дали инспекцията е проведена във или извън населено място, през деня или през нощта, се попълват само приложимите колони.

*Таблица 30: Списък на идентифицираните дефекти по път/улица .....
(попълва се за всеки път поотделно)*

№		1	2	3	4	5
Участък	от km					
	до km					
Посока	Ляво					
	Дясно					
Настилка	Описание на дефекта					
	Категория на дефекта					
	Предписана мярка					
Пътни знаци	Описание на дефекта					
	Категория на дефекта					
	Предписана мярка					
Пътна маркировка	Описание на дефекта					

	Категория на дефекта						
	Предписана мярка						
Съгласуваност на пътна маркировка, пътни знаци, светлинни сигнали и други средства за сигнализация	Описание на дефекта						
	Категория на дефекта						
	Предписана мярка						
Растителност	Описание на дефекта						
	Категория на дефекта						
	Предписана мярка						
Банкети	Описание на дефекта						
	Категория на дефекта						
	Предписана мярка						
Отводнителни съоръжения	Описание на дефекта						
	Категория на дефекта						
	Предписана мярка						
Ограничителни системи за пътища	Описание на дефекта						
	Категория на дефекта						
	Предписана мярка						
Насипи и изкопи в обхвата на пътя	Описание на дефекта						
	Категория на дефекта						
	Предписана мярка						
Неподвижни препятствия в зоната за безопасност	Описание на дефекта						
	Категория на дефекта						
	Предписана мярка						
Електрически стълбове и светофари	Описание на дефекта						
	Категория на дефекта						

	Предписана мярка					
Тротоари	Описание на дефекта					
	Категория на дефекта					
	Предписана мярка					
Други дефекти	Описание на дефекта					
	Категория на дефекта					
	Предписана мярка					
Велосипедна инфраструктура	Описание на дефекта					
	Категория на дефекта					
	Предписана мярка					

Приложение № 8 към чл. 59

МЕТОДИКА

за установяване и обезопасяване на участък с концентрация на пътнотранспортни произшествия по пътищата извън населените места и улиците за изготвяне на схема на произшествията във всеки идентифициран участък с концентрация на пътнотранспортни произшествия

I. Общи положения

1. Методиката има за цел установяването и обезопасяването на участъците с концентрация на пътнотранспортни произшествия (УКППП) чрез извършване на следните дейности:

1.1. събиране и натрупване на достатъчно и достоверна информация за условията, при които настъпват пътнотранспортните произшествия в обхвата на участъците с концентрация на ПТП, и за последиците от тях;

1.2. анализиране на наличните статистически данни и установяване на вероятните причини за наблюдаваната пътнотранспортна аварийност в идентифицираните УКППП;

1.3. изготвяне на препоръки и изпълнение на подходящи мерки в участъците с концентрация на ПТП, с което да се намали техният бъдещ брой.

2. С методиката се определят:

2.1. критериите за установяване (идентифициране) на участъците с концентрация на пътнотранспортни произшествия по пътищата извън населените места и улиците;

2.2. начинът на попълване и схематично представяне на данните, изисквани с наредбата, за откритите участъци с концентрация на ПТП, както и за всяко пътнотранспортно произшествие, настъпило в изследваните УКППП, и необходими за достоверен анализ.

II. Установяване на УКПТП

1. УКПТП се установяват по области от секторите "Пътна полиция" към ОД на МВР и отдел "Пътна полиция" при СДВР от служителите, работещи по организация на движението или по контрол на пътното движение.

III. Установяване на УКПТП по пътищата извън населените места

1. Установяването на участък от пътя като УКПТП се извършва чрез сравняване на определения в Таблица 1 минимален брой ПТП с действително настъпилите произшествия в конкретния пътен участък. Ако броят на настъпилите в участъка ПТП е равен или по-голям от минималния брой ПТП, участъкът се установява като УКПТП.

2. Минималният брой ПТП за определяне на конкретен пътен участък като такъв с концентрация на ПТП е в зависимост от:

2.1. среднодневна годишна интензивност на движението [МПС/ден.];

2.2. дължината на разглеждания участък;

2.3. интервала от време, за който се изследват статистическите данни за настъпилите ПТП.

Таблица 1

"Минимален брой ПТП за установяване на УКПТП"

Среднодневна интензивност на движението [МПС/ден.]	Необходим минимален брой ПТП в пътен участък с дължина				
	100 m	300 m	600 m	800 m	1000 m
2000	3	5	10	15	17
2 001 - 4 000	3	6	12	16	19
4 001 - 6 000	3	7	14	17	21
6 001 - 8 000	3	8	16	18	23
8 001 - 10 000	3	9	18	20	25
10 001 - 20 000	4	10	20	23	28
20 001 - 35 000	4	11	22	25	30
над 35 000	5	12	24	28	32

Забележка към таблица 1. Конкретният брой ПТП за определен пътен участък се получава чрез интерполация.

3. Броят на настъпилите ПТП в идентифицирания пътен участък се взема от официалната статистика на МВР.

4. Администрацията, управляваща пътя, предоставя за ползване на отдел "Пътна полиция" - СДВР, и на секторите "Пътна полиция" към ОД на МВР актуалните данни за среднодневната годишна интензивност на движението.

5. Началото и край на пътните участъци с концентрация на ПТП се определят съгласно километража на пътя, като се изисква изпълнението на следните работни етапи:

5.1. отделяне на масива от произшествията по обследвания път чрез автоматизирани информационни системи на МВР;

5.2. анализиране на получения масив с цел конкретизиране на пътните отсечки (начало, край и дължина), в обхвата на които се забелязва натрупване на пътнотранспортни произшествия;

5.3. сравняване броя на ПТП, настъпили във всяка от отсечките, с необходимия за определянето им като УКПТП, за да се изясни кои от тях са участъци с концентрация на пътнотранспортни произшествия (таблица 1).

6. При определяне на УКПТП по пътища със средна разделителна ивица анализът за натрупване на произшествията се извършва за всяко пътно платно поотделно.

IV. Установяване на УКПТП в населени места

1. За установяването на УКПТП в населени места се използват методите, отчитащи следните показатели за ПТП:

- а) брой за период от една година;
- б) плътност;
- в) честота;
- г) тежест за участъка.

2. Базата за прилагане на методите са статистическите данни за настъпилите ПТП, събирани от компетентните органи на Министерството на вътрешните работи.

3. Поради спецификата на отделните елементи на уличната мрежа за установяване на УКПТП се разглеждат поотделно участъци от улици и участъци-кръстовища, наричани за краткост "участъци".

3.1. Кръстовищата се разделят по тип и нива, както следва:

- а) пътен възел;
- б) кръстовище на едно ниво.

3.2. Обхватът на кръстовище на едно ниво са участъците от улиците, които се пресичат, включително до началото на зоните за престрояване или до началото на зоните за изчакване. При липса на зона за изчакване се добавя дължина 10 m, измерена от пресечената точка на бордюрните линии на пресичащите се улици.

3.3. Пътен възел е кръстовище на две или повече нива и обхватът му включва следните елементи:

- а) участъци, които провеждат основните направления - главно и второстепенно;
- б) връзки (рампи) между основните направления;
- в) пътни ленти за забавяне и ускоряване на движението (шлюзове);
- г) зони на преплитане.

3.4. Във всяка част от улица, попадаща между всеки две кръстовища, се търсят участъци с висока аварийност, като се посочва дължината им.

4. За установяване на УКПТП за всяко населено място се съставят поотделно списъци по изброените показатели в т. 1 последователно, както следва:

4.1. Изработване на списък по показател Z "Брой на настъпили ПТП за една година".

Прави се обследване на населеното място за натрупване на ПТП, като участъците от улиците и кръстовищата се разглеждат поотделно. Местата, в които се наблюдава по-голям брой ПТП от минималните стойности, посочени в таблица 2, се определят като участъци с висока аварийност и се подреждат в списък по низходящ ред. Установените места с висока аварийност се разделят на участъци от улици и на участъци-кръстовища. Съставят се отделни списъци за:

- а) участъци от улици;
- б) всеки от типове кръстовища по ниво и вид, определени в т. 3.1.

Таблица 2

Минимален брой ПТП за установяване на участъци с висока аварийност

Вид участък	Населено място над 100 000 жители	Населено място под 100 000 жители
		Минимален брой ПТП

улица	6	4
кръстовище	8	5

4.2. Изработване на списък по показател D "Плътност на настъпили ПТП".

По този показател се съставя списък само за установените участъци с висока аварийност по улиците (без кръстовищата) в населеното място. За всеки от тях се изчислява плътността му по следната формула:

$$D = Z/L \text{ (бр. ПТП/m)},$$

където: Z е броят настъпили ПТП в участъка, а L е дължината на участъка.

По изчислената плътност участъците се подреждат в списъка по низходящ ред. Плътността показва средния брой ПТП за единица дължина от участъка.

4.3. Изработване на списък по показател F "Честота на настъпили ПТП".

По този критерий се съставя списък само за установените кръстовища с висока аварийност в населеното място. За всяко от тях се изчислява честотата на настъпилите пътнотранспортни произшествия по следната формула:

$$F = Z/T \text{ (бр. ПТП/денонощие)},$$

където: T е броят на дните, за които са настъпили Z на брой пътнотранспортни произшествия, т. е. T = 365. Честотата показва средно колко пътнотранспортни произшествия настъпват на денонощие.

За всеки тип кръстовище, определен в т. 3.1, се съставя отделен списък. В списъците участъците-кръстовища се подреждат по низходящ ред, започвайки от най-голямата изчислена стойност за честота на настъпилите пътнотранспортни произшествия.

4.4. Изработване на списък по показател S_{f+i} "Тежест на настъпили ПТП по отношение броя на загиналите и ранените".

По този критерий се съставя списък за всеки от установените участъци с висока аварийност, независимо дали участък от улица или участък-кръстовище.

За всеки от участъците се изчислява тежестта S_{f+i} по следната формула:

$$S_{f+i} = Z_{f+i}/Z \text{ (бр. ПТП със загинали и ранени /бр. ПТП)},$$

където: Z_{f+i} е броят на настъпилите ПТП със загинали и ранени в участъка.

Изчислената тежест показва относителния брой ПТП със загинали и/или ранени спрямо общия брой ПТП.

В списъка участъците се подреждат по низходящ ред.

5. Анализ на съставените списъци за окончателно установяване на УКПТП по улици.

5.1. За участъците от улици се изработват три списъка:

а) по показател Z "Брой на настъпили ПТП за една година";

б) по показател D "Плътност на настъпили ПТП";

в) по показател S_{f+i} "Тежест на настъпили ПТП по отношение броя на загиналите и ранените".

5.2. Водещ е списъкът по показател Z "Брой на настъпили ПТП за една година".

На анализ подлежат първите 30 участъка (за населени места с жители над 100 000) или съответно първите 20 участъка (за населени места с жители под 100 000) от всеки списък. За всеки от първите 30 участъка или съответно 20 участъка от списъка по показател Z "Брой на настъпили ПТП за една година" се проверява наличието му в останалите два списъка. Могат да бъдат установени следните случаи:

а) когато участък от списъка по показател Z се открива и в останалите два списъка (по показател плътност D и по показател тежест S_{f+i}), той се определя като УКПТП;

б) когато участък от списъка по показател Z се открива в списъка по показател плътност D , но не се открива в списъка по показател тежест S_{f+i} , следва, че в участъка са настъпили само ПТП с материални щети. Тогава, ако участъкът е подреден до средата на списъка по показател плътност D , той се определя като УКПТП;

в) когато участък от списъка по показател Z не се открива в списъка по показател плътност D , но се открива в списъка по показател тежест S_{f+i} , той се определя като УКПТП.

6. За участъците-кръстовища се изработват три списъка:

а) по показател Z "Брой на настъпили ПТП за една година";

б) по показател F "Честота на настъпили ПТП";

в) по показател S_{f+i} "Тежест на настъпили ПТП по отношение броя на загиналите и ранените".

6.1. Водещ е списъкът по показател Z "Брой на настъпили ПТП за една година". На анализ подлежат първите 30 участъка (за населени места с жители над 100 000) или съответно първите 20 участъка (за населени места с жители под 100 000) от всеки списък. За всеки от първите 30 участъка или съответно 20 участъка от списъка по показател Z "Брой на настъпили ПТП за една година" се проверява наличието му в останалите два списъка. Могат да бъдат установени следните случаи:

а) когато участък от списъка по показател Z се открива и в останалите два списъка, той се определя като УКПТП;

б) когато участък от списъка по показател Z се открива в списъка по показател честота F , но не се открива в списъка по показател тежест S_{f+i} , следва, че в участъка са настъпили само ПТП с материални щети. Тогава, ако участъкът е подреден до средата на списъка по показател честота F , той се определя като УКПТП;

в) когато участък от списъка по показател Z не се открива в списъка по показател плътност F , но се открива в списъка по показател тежест S_{f+i} , той се определя като УКПТП.

След направения анализ са съставят отделни списъци за участъци от улици и за участъци-кръстовища, съдържащи всички установени УКПТП.

V. Обобщаване и представяне на информация за ПТП в установените УКПТП

1. Данните, отнасящи се за участъците с концентрация на ПТП, както и тези за настъпилите в тях ПТП, се представят таблично (табл. 3, 4, 5 и 6).

2. Табличните форми се предоставят поотделно, като:

2.1. Таблица 3 съдържа списък с установените УКПТП по пътища извън населени места и обща информация за тях;

2.2. Таблица 4 се попълва за всеки установен УКПТП от пътища извън населените места, като в нея се включва подробна информация за всички ПТП, настъпили в него;

2.3. Таблица 5 съдържа списък с установените УКПТП по улици в населени места и обща информация за тях;

2.4. Таблица 6 се попълва за всеки установен УКПТП по улици в населените места, като в нея се включва подробна информация за всички ПТП, настъпили в него.

3. Относителният показател на аварийност U_r се изчислява по формулата:

$U_r = (Z \cdot 1\,000\,000) / (T \cdot Q \cdot L)$ (бр. ПТП / 1 млн. авт. км), където:

Z е броят на ПТП, настъпили в установения УКПТП за едногодишен период от време;

Q - среднодневна годишна интензивност на движението за същия период от време (бр. МПС за денонощие);

L - дължина на пътния участък (км);

T - брой на дните, за които са настъпили Z на брой пътнотранспортни произшествия, т. е. T = 365.

4. За установения УКПТП се изчисляват следните показатели на тежест:

4.1. Показател по тежест S_{f+i} по формулата, посочена в IV. т. 3.4. Установяване на УКПТП в населени места.

4.2. Показател по тежест S_v , отразяващ настъпилите ПТП по отношение броя на загинали и ранени лица, участвали в тях.

За всеки от участъците се изчислява тежестта S_v по следната формула:

$S_v = P_v/Z$ (бр. загинали и ранени лица/бр. ПТП), където:

P_v е броят на загинали и ранени лица, участвали в ПТП.

Изчислената тежест показва относителния брой загинали и/или ранени спрямо общия брой ПТП.

Таблица 3

Участъци с концентрация на пътнотранспортни произшествия, настъпили по пътищата извън населени места в област ..... за 20.... г.

Идентификационен номер на участъка	Класификационен номер на пътя*	Начало на УКПТП	Край на УКПТП	Дължина на участъка	Среднодневна годишна интензивност на движението [МПС/ден.]**	Общ брой на ПТП	Брой на загинали лица	Брой на ранени лица	Относителен показател на аварийност	Показател на тежест S_{f+i}	Показател на тежест S_v	Повторяемост на УКПТП за последните 10 години***
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

*Когато УКПТП е в кръстовище, в колона 2 се отбелязват пътищата, които образуват кръстовището.

**Когато УКПТП е в кръстовище, в колона 6 се отбелязват общо преминалите ППС през кръстовището.

***В колона 13 се попълват годините, в които участъкът е бил установен като такъв с концентрация на ПТП.

Таблица 4

Информация за пътнотранспортните произшествия, настъпили в УКПТП извън населено място с идентификационен номер ..... в област ..... през 20..... г.

Данни за ПТП	Номер на възникналите произшествия в УКПТП с идентификационен номер									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Дата										
2. Часово време										
3. Координати по глобалната спътникова система - GPS или километрично										

положение на ПТП										
4. Посока на пътуване										
5. Вид на произшествието										
6. Последици от ПТП										
7. Повторяемост на участъка с концентрация на ПТП за предходните десет години										
8. Вид на превозните средства:										
- превозно средство 1										
- превозно средство 2										
9. Валиден технически преглед на пътното превозно средство (ППС) преди ПТП:										
- ППС 1										
- ППС 2										
10. Състояние на атмосферните условия										
11. Състояние на пътната настилка										
12. Осветеност на мястото на ПТП										
13. Видимост на пътя и на неговите принадлежности										
14. Съществуващи ограничения и забрани съгласно Закона за движението по пътищата										

Таблица 5

Участъци с концентрация на пътнотранспортни произшествия, настъпили в населените места в област ..... за 20.... г.

Идентификационен номер на участъка	Клас и наименование на улицата*	Начало на УКПТ П	Край на УКПТ П	Дължина на участъка	Среднодневна годишна интензивност на движението [МПС/ден.]*	Общ брой на ПТ П	Брой на загинали и лица	Брой на ранени лица	Относителен показател на аварийност	Показател на тежест S_{f+i}	Показател на тежест S_v	Повторяемост на УКПТП за последните 10 години***
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

*Когато УКПТП е в кръстовище, в колона 2 се отбелязват улиците, които образуват кръстовището.

**Когато УКПТП е в кръстовище, в колона 6 се отбелязват общо преминалите ППС през кръстовището.

***В колона 13 се попълват годините, в които участъкът е бил установен като такъв с концентрация на ПТП.

Таблица 6

Информация за пътнотранспортните произшествия, настъпили в УКПТП с идентификационен номер....., в населено място..... в област ..... през 20..... г.

Данни за ПТП	Номер на възникналите произшествия в УКПТП с идентификационен номер									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Дата										
2. Часово време										
3. Координати по глобалната спътникова система - GPS, километрично положение на ПТП или адрес										
4. Наименование на улиците или на кръстовището										
5. Предимство на движението по улиците или в кръстовището										
6. Последици от ПТП										
7. Повторяемост на участъка с концентрация на ПТП за предходните десет години										
8. Вид на ПТП										
9. Валиден технически преглед на пътно превозно средство (ППС) преди ПТП:										
- ППС 1										
- ППС 2										
10. Състояние на атмосферните условия										
11. Състояние на пътната настилка										
12. Осветеност на мястото на ПТП										
13. Видимост на улиците, кръстовищата и техните принадлежности										
14. Интензивност на движението										
15. Съществуваща организация на движението съгласно Закона за движението по пътищата										

VI. Схема на пътнотранспортните произшествия във всеки идентифициран участък с концентрация на пътнотранспортни произшествия

1. Общи положения

1.1. Схемата на настъпилите ПТП в установените УКПТП, наричана за краткост "схемата", съдържа условни знаци на всички произшествия съгласно т. 2. Условните знаци се изобразяват с точното си местоположение върху ситуационен чертеж на конкретния участък.

1.2. Схемата служи за визуализиране на ПТП в конкретния участък, като по този начин се цели възможно по-голяма достоверност на последващия анализ.

1.3. Схемата се изготвя в електронен формат.

1.4. Изискванията при изработване на схемата се спазват от членовете на комисиите по области за установяване и обезопасяване на УКПТП.

2. Нанасяне на данни за ПТП, настъпили в УКПТП, и за самите участъци

2.1. ПТП се представят със стрелки, които показват вида на ПТП, мястото на настъпването му и траекториите на движение на участниците в него, включително и техните маневри (схема № 1).

2.2. Стрелките се оформят по различен начин (единични или двойни, със сигнатура върху тях) и изобразяват вида на участниците в произшествията в конкретния УКПТП, информират за последствията от ПТП и за други техни особености.

2.3. Хронологичният ред, по който са се случвали произшествията, се отразява, като в началото на стрелките, възпроизвеждащи направлението и посоката на движение на участниците в ПТП, се записва съответната цифра. С нея се показва поредният номер на пътнотранспортното произшествие според реда на настъпването му (схема № 1).

2.4. Последствията от всяко произшествие се отбелязват с помощта на сигнатура, в която са вписани поредните номера на ПТП. Ако номерът на ПТП е вписан в окръжност, при конкретното ПТП има ранени лица. Ако той е вписан в триъгълник, при ПТП има загинали лица. Ако номерът на ПТП не е вписан в никаква фигура, последствията от ПТП са само материални щети (схема № 1).

2.5. Схемата се придружава от легенда, в която се нанасят (схема № 2):

а) общият брой на произшествията, броят на ПТП със загинали, с ранени и с материални щети;

б) начинът на регулиране на движението - на конкретния участък; начинът на регулиране се подчертава (с регулировчик, с пътни знаци, със светлинни сигнали или без регулиране);

в) интензивността на движението, установена за проучвания период от време;

г) маневрите, предприети от участниците в ПТП, също се обозначават върху схемата (например ПТП № 13 на схема № 1).

3. Етапи на работа при съставяне на схемите

3.1. Подготвя се ситуационен чертеж, който съдържа освен геометричните елементи на пътя и наличната организация на движение на обследвания участък.

3.2. Изготвят се таблици 3 и 5, като част от данните в тях се нанасят в схемата.

3.3. Нанасят се всички ПТП по хронологичен ред на настъпването им с предвидените за тях сигнатури.

3.4. Отбелязва се информацията в легендата на подготвяните схеми.

3.5. Схемите се изготвят в електронен формат. Те се съхраняват в структурите на "Пътна полиция" при СДВР и ОД - МВР, както и в ОПУ. Схемите се

предоставят и на ГДНП - отдел "Пътна полиция", и на администрацията, управляваща пътя, с оглед подпомагане на комисията по безопасност на движението на областно и/или общинско ниво.

3.6. Схемите се изработват от назначените по области комисии, определени за работа по УКПТП.

Схема № 1

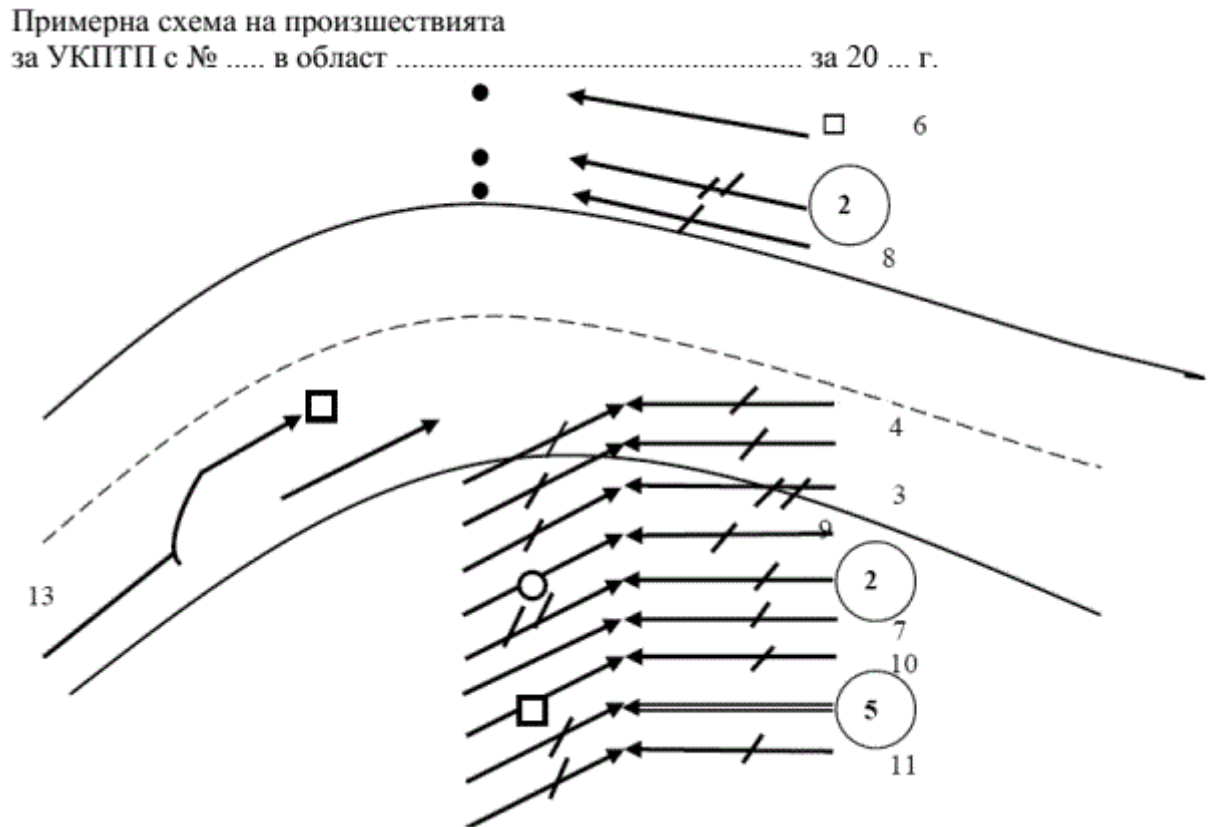

Схема № 2

<p align="center">Участници в пътнотранспортно произшествие:</p> <p>— / → лек автомобил;</p> <p>— // → товарен автомобил;</p> <p>— ○ → микробус;</p> <p>— ○ ○ → автобус;</p> <p>— ■ → трамвай;</p> <p>— ■ ■ → влак;</p> <p>— ■ ■ → тролейбус;</p> <p>— ■ ■ → автоvlak;</p> <p>— ○ → влекач с полуремарке;</p> <p>— * → специален автомобил;</p> <p>— → пешеходец;</p> <p>— ● → велосипедист;</p> <p>— ● ● → мотопедист;</p> <p>— ● ● ● → трактор;</p> <p>— ● ● ● → мотоциклетист;</p> <p>— □ → животно/и;</p> <p>— □ □ → ППС с животинска тяга;</p> <p>— △ → друг участник в ПТП;</p> <p>— ++ → неизвестно МПС.</p>	<p align="center">Положение на пътните превозни средства в пътнотранспортни произшествия:</p> <p>— → пътно превозно средство в движение;</p> <p>— → спряло пътно превозно средство;</p> <p>— P → паркирало пътно превозно средство.</p>
<p align="center">Последици:</p> <p>△ ПТП с убити лица – няма;</p> <p>① и ④ ПТП с ранени лица;</p> <p>2, 3 и 5 ПТП само с материални щети.</p>	<p align="center">Видове пътнотранспортни произшествия:</p> <p>— → □ блъскане на ППС в препятствие на пътя;</p> <p>— → ■ блъскане на ППС в стълб;</p> <p>— → ○ блъскане на ППС в дърво;</p> <p>— → ● блъскане на ППС в ограда;</p> <p>— → ◇ преобръщане на ППС на пътя;</p> <p>— → ◆ преобръщане на ППС извън пътя;</p> <p>— → X падане на пътник;</p> <p>— → ▶ друг вид ПТП.</p>
	<p>Регулиране на участъка:</p> <p>- регулировчик □;</p> <p>- светофар в нормален режим □;</p> <p>- светофар с жълта мигаща светлина □;</p> <p>- светофар с повреда □;</p> <p>- пътни знаци X □;</p> <p>- без регулиране □.</p> <p>Общ брой на ПТП – 5 ПТП:</p> <p>ПТП с убити лица – няма.</p> <p>ПТП с ранени лица – 2 ПТП, 2 ранени.</p> <p>ПТП само с материални щети – 3 ПТП.</p> <p align="center">Интензивност на движението</p> <p align="center">2502 СДГИ</p>

